

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Wie wil nog met
een 40-tonner de weg op?

Ruimte voor 1.700 nieuwe
woningen in de rand

FiguranDten

Conservator Ben Renson koestert
de rijke geschiedenis van Tervuren

Bouwen zonder miserie met
de vzw Architecten-Bouwers

Nieuwe reeks:
Natuurgebieden in de rand

FOTO: FILIP CLAESSENS

STATISTISCHE SCAN VLAAMS-BRABANT

We leven het langst en verdienen het meest

U verdient goed uw brood, u woont in een eigen huis, u wordt gemiddeld 77 à 86 jaar oud, maar u staat wel vaak in de file richting Brussel, Antwerpen of Gent. U sakkert ook op

het openbaar vervoer en u slaagt er maar niet in uw bejaarde moeder in een rusthuis geplaatst te krijgen, laat staan dat u een poetsvrouw zou vinden om uw huis op orde te houden. Wis en zeker bent u met dat profiel een inwoner van Vlaams-Brabant.

In vergelijking met de rest van Vlaanderen betaalt u in Vlaams-Brabant het meest voor een huis

Vlaams minister-president Yves Leterme gaf zijn Administratie Planning en Statistiek een tijdje geleden de opdracht om in elke Vlaamse provincie relevante gegevens te verzamelen over onze dagelijkse handel en wandel. Dat resulteerde in een 'statistische scan' voor alle Vlaamse beleidsdomeinen zodat de beleidsmakers beter weten op welk vlak er nog werk aan de winkel is. Uit de statistische doorlichting van de provincie Vlaams-Brabant vallen (helaas) geen specifieke gegevens over de rand te distilleren.

Arm broertje

De vergaarde cijfers geven een bijzonder wisselend beeld van onze provincie. Meer dan eens voert Vlaams-Brabant het peloton aan, maar even vaak zijn we rode lantaarndrager. Het laatste hoofdstuk van de statistische doorlichting draagt niet toevallig als titel: 'Fiscaliteit: rijke inwoners, arme overheden'. Met een gemiddeld beschikbaar inkomen van 18.146 euro heeft de Vlaams-Brabander het hoogste inkomen in Vlaanderen. Het gemiddelde van het Vlaams Gewest komt uit op 15.785 euro. Op negen jaar tijd nam het gemiddeld inkomen per aangifte in de provincie toe met 29,1%, terwijl de groei in heel het Vlaams Gewest slechts 17,4 procent bedroeg.

Minder rooskleurig is het gesteld met de financiën van de gemeentelijke en provinciale overheden. Ondanks een sterkere stijging in het jongste decennium dan in de rest van Vlaanderen, laten de Vlaams-Brabantse gemeenten (op Limburg na) de laagste gemeenteontvangsten en -uitgaven per inwoner optekenen. De schulden per inwoner zijn het hoogst en groeiden bovendien veel sterker dan in de rest van Vlaanderen. Ook de provincie Vlaams-Brabant (als instelling) is een relatief arm broertje binnen Vlaanderen. Alleen in Antwerpen liggen de inkomsten en uitgaven per inwoners nog lager. De ontvangsten stegen in Vlaams-Brabant minder snel per inwoner, de uitgaven sneller dan het Vlaamse gemiddelde. Samen resulteert dit in een negatief begrotingssaldo van - 7,6 euro per inwoner. Alleen Oost-

Vlaanderen doet het nog slechter. Met verkiezingen voor de gemeente- en provincieraad in het verschiet zijn dat niet echt opbeurende cijfers.

Dagelijkse pendel

Allemaal kommer en kwel? Toch niet! In de periode 1995-2006 steeg de tewerkstelling in Vlaams-Brabant met 17%; het hoogste percentage van alle Vlaamse provincies. Desalniettemin vindt slechts 55,8 procent van de werkende Vlaams-Brabanders werk in eigen provincie, wat dan weer het laagste percentage van heel Vlaanderen is. Het aanzuig-effect van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat volledig door de provincie wordt 'omarmd', is mee debet aan de dagelijkse pendel naar het werk van maar liefst 190.000 inwoners. Een ander deel van de verklaring is ongetwijfeld dat Vlaams-Brabant het minste hectare industrieterrein (4.817 ha) van alle provincies heeft.

Van alle Vlamingen hebben de inwoners van Vlaams-Brabant de hoogste levensverwachting (86,6 jaar voor de vrouwen en 77,1 jaar voor de mannen). Die hoge levensverwachting rijmt evenwel niet met het ondermaatse aanbod aan voorzieningen voor zieken, bejaarden en gehandicapten, terwijl ook de thuiszorg een zwak punt blijft. Het aanbod per inwoner aan gezinszorg is zelfs het laagste van heel Vlaanderen. Een pleister op dat zere been is wel dat Vlaams-Brabant de meeste huisartsen en specialisten per inwoner heeft, terwijl de opvang van kinderen tot drie jaar ook uitstekend scoort. De 'statistische scan' bevestigt tenslotte wat in RandKrant al vaker ter sprake is gekomen: op het vlak van huisvesting is Vlaams-Brabant erg duur. In vergelijking met de rest van Vlaanderen moet je hier het meest betalen voor een huis en bijna het meest voor een lapje bouwgrond. Dat de meeste Vlaams-Brabanders desalniettemin eigenaar zijn van een woning, moet wellicht worden toegeschreven aan het feit dat ze van alle Vlamingen het meest verdienen.

Johan Cuppens

Nous vivons plus longtemps et nous gagnons plus que les autres Flamands

Yves Leterme, Ministre-Président de la Région flamande, a récemment chargé son Administration de la Planification et de la Statistique de rassembler dans chaque province flamande des données pertinentes sur notre vie quotidienne. Toutes ces données ont été intégrées dans un 'scan statistique' pour l'ensemble des compétences flamandes, qui permet aux décideurs politiques de déterminer les domaines nécessitant des efforts complémentaires. Les chiffres ainsi recueillis présentent une image particulièrement variée de notre province. Les habitants du Brabant flamand bénéficient des revenus les plus élevés de toute la Flandre; de plus, de tous les Flamands, ils ont aussi l'espérance de vie la plus élevée. L'offre inadéquate de structures d'accueil pour malades, personnes âgées et moins-valides n'est toutefois pas en phase avec cette longévité; les soins à domicile restent un autre point névralgique.

inhoud

april 2006 nr. 4

Wie wil nog met een 40-tonner de weg op? 4

Het KITO (Katholiek Instituut voor Technisch Onderwijs) in Vilvoorde is de enige instelling in Vlaams-Brabant waar je een opleiding voor vrachtwagenchauffeur kunt volgen. Ofschoon de arbeidsmarkt schreeuwt om bekwame vrachtwagenchauffeurs, loopt het niet echt storm voor de opleiding in Vilvoorde. Heeft dat te maken met het slechte imago van de vrachtwagenchauffeur die steeds vaker betrokken is bij ongelukken op de weg?

Op korte termijn ruimte voor 1.700 nieuwe woningen in de rand 8

Huis van de Toekomst nummer 3 staat in de steigers 9

FiguranDten: Ben Renson 10

Conservator Ben Renson van het Heemkundig Museum in Tervuren is al zijn hele leven lang mateloos geboeid door de rijke geschiedenis van zijn gemeente. Alles begon met het verzamelen van oude postkaarten, waarvan hij er inmiddels meer dan 3.000 heeft vergaard, maar al vlug ging zijn aandacht ook uit naar andere zaken die allemaal een eigen verhaal vertellen. Renson constateert tevreden dat niet alleen geboren Tervurenaars maar ook steeds meer buitenlandse inwoners van Tervuren belangstelling hebben voor de geschiedenis van de gemeente.

Waaghalzen uit de rand houders van wereldprimeur snowboarden 12

Bouwen zonder miserie met de vzw Architecten-Bouwers 22

Natuurgebieden in de rand (I) 26

In aansluiting op de publicatie van het boek 'Natuurlijk Vlaams-Brabant' dat vorig najaar verscheen en waarin een inventaris wordt opgemaakt van alle Vlaams-Brabantse natuurgebieden, brengt RandKrant in een reeks van acht afleveringen de interessantste natuurgebieden in de rand in kaart. We starten met de Wolfspuiten in Dilbeek, waar je op een relatief beperkte oppervlakte een staalkaart vindt van de Vlaamse natuur.

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24

Van huizen en tuinen 26 RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Wie wil nog met een 40-tonner de weg op?

Het tekort aan bekwame vrachtwagenchauffeurs is al jaren een pijnpunt op de arbeidsmarkt. Momenteel zijn er minstens 10.000 arbeidsplaatsen vacant. Daarom organiseert het Katholieke Instituut voor Technisch Onderwijs (KITO) in Vilvoorde nu al voor het vijfde schooljaar op rij een opleiding voor vrachtwagenchauffeur. Wie die twee- of driejarige opleiding tot een goed einde brengt, is dus zeker van een (goed betaalde) job. Toch beginnen nog altijd bitter weinig leerlingen aan die beroepsopleiding in het KITO.

Een vrachtwagenchauffeur moet meer kunnen dan zijn 40-tonner in beweging krijgen. Daarom ondersteunt het Sociaal Fonds voor het Wegvervoer per provincie één school die gemotiveerde leerlingen mag klaarstomen voor het beroep van vrachtwagenchauffeur. In Vlaams-Brabant neemt het Katholieke Instituut voor Technisch Onderwijs (KITO) in Vilvoorde al vijf jaar lang die opleiding voor zijn rekening. Frans Boux, die jarenlang internationaal diensthoofd was van een transportbedrijf, stond aan de wieg van de beroepsopleiding in Vilvoorde en coördineert ze nog altijd.

‘De bedoeling van deze opleiding is jonge mensen aan te trekken omdat er een enorm tekort is aan chauffeurs op de transportmarkt. Tussen de chauffeurs die zich thans aanbieden, zitten bovendien veel te weinig beroepsmensen. De chauffeurs die hun diploma halen via de rijsschool weten vaak te weinig van het vak. De rijsscholen beperken er zich toe om mensen achter het stuur van een vrachtwagen te zetten en ervoor te zorgen dat ze het voertuig in beweging krijgen. Zij kunnen onmogelijk een volledige beroepsopleiding geven. Bij ons is dat helemaal anders.’

Veiligheid en tucht

De opleiding voor vrachtwagenchauffeur in het KITO is een derdegraadsopleiding in het beroepssecundair onderwijs, waar de leerlingen in twee jaar worden klaargestoomd voor het

beroep. Daarna kunnen ze nog het specialisatiejaar Bijzondere Transporten volgen. Tijdens de opleiding staan tucht en veiligheid centraal. ‘In het vijfde jaar beginnen de leerlingen te oefenen met personenwagens op afgesloten terreinen’, vertelt Frans Boux. ‘Wij gebruiken de kazerne van Peutie als oefenterrein. Op dat moment halen we de cowboys er al uit, want wij werken alleen verder met de leerlingen die voorzichtig en veilig rijden en tucht aanvaarden. De avonturiers haken al heel snel af, maar de anderen worden meestal goede chauffeurs. Zij mogen na zes tot acht weken overstappen naar vrachtwagens.’

De hoofddoelstelling van de richting is dat de leerlingen aan het einde van de rit op een veilige manier een 40-tonner kunnen besturen. Dat betekent ook dat ze hun lading op een veilige manier moeten leren stapelen, dat ze al hun spiegels op een correcte manier leren gebruiken en alle verkeersregels kennen en naleven. Dat vergt heel veel concentratie. ‘Vanaf 17 jaar mogen zij onder begeleiding op de openbare weg met de vrachtwagen rijden. In het begin houden ze dat niet langer vol dan 15 tot 20 minuten. Dan zijn ze echt doodop en moeten we ze absoluut achter het stuur vandaan halen. Het is echt niet te onderschatten hoe moeilijk het is om te rijden met 18 meter achter je aan. Zeker hier in Vilvoorde is het niet gemakkelijk: je staat meteen in de file aan te schuiven.’

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Leerlingen die afstuderen hebben meteen een baan

De praktijklessen omvatten dus rij- en autotechnieken, lessen in laad- en los-technieken en onderhoud, maar er staan ook een aantal bijzondere uitstapjes op het programma. ‘De leerlingen krijgen een cursus brandbestrijding bij de VDAB en in het zesde jaar gaan ze ook een weekje op Ardenne-stage. De wegen liggen daar helemaal anders, ze zijn smal en bol met veel bomen langs de kant. Dat betekent dat je daar op een heel andere manier moet rijden. Soms moet je zelfs een tegenligger een beetje in de kant duwen, omdat je zelf niet uit de weg kunt. Als je dat niet doet, rijt je het hele zeil van je vrachtwagen open. Na die Ardenne-stage zijn de leerlingen de helft meer chauffeur dan ervoor.’

In het voetspoor van vader

De praktijk is uiteraard bijzonder belangrijk in een beroepsopleiding, maar de leerlingen krijgen ook een groot pakket theorie. Dat hoort erbij en iedereen beseft dat ook, aldus zesdejaars Joris D’Hondt. ‘In de transportwereld is talenkennis belangrijk en daarom krijgen we veel Frans, Duits en Engels. Daarnaast hebben we Project Algemene Vakken, waarin Aardrijkskunde, Nederlands en Bedrijfsbeheer zit. En ook het theorievak ADR is onmisbaar, dat gaat onder andere over het vervoer van chemische stoffen.’ Als ik binnenvaart in een ADR-les, valt het me op hoe ijverig de studenten meewerken. Die ingesteldheid verradt

de sterke motivatie bij de leerlingen en de goede band die ze onderling hebben. De meesten hebben de vrachtwagenmicrobe geërfd van hun ouders; de diesel zit hen als het ware in het bloed. Joris D'Hondt is één van de velen die in de voetsporen van zijn vader wil treden. 'Mijn vader wist van het bestaan van deze opleiding en ik heb de kans om ze te volgen met beide handen gegrepen. Ik zou echt niets anders willen doen.' Dat is ook het geval bij Heidi Goossens, het enige meisje in de klas. 'Mijn vader is vrachtwagenchauffeur en als kind heb ik vaak meegereden. Zo heb ik de smaak te pakken gekregen.'

De sterke motivatie heeft waarschijnlijk ook te maken met de mooie vooruitzichten van al deze studenten. Frans

'Het is echt niet te onderschatten hoe moeilijk het is om te rijden met 18 meter achter je aan'

Boux wordt wekelijks overspoeld door vacatures. 'Als onze leerlingen afstuderen, hebben ze sowieso een baan, ze kunnen het zich zelfs veroorloven kieskeurig te zijn. De meesten kiezen voor internationaal transport, want daar is het meeste geld mee te verdienen; ongeveer 2.000 euro netto per maand voor een 19-jarige. Ze moeten wel meer uren kloppen dan bij een nine-to-five job, maar het is niet meer zoals vroeger dat daar misbruik van wordt gemaakt. Door regelmatige controles van de tachografen zijn hun uren nu echt beperkt. Van al onze afgestudeerde leerlingen zijn er nog maar twee uit het beroep gestapt.'

De opleiding is volledig gratis voor de leerlingen, de school moet alleen de diesel zelf betalen. 'Wij werken samen met de VDAB-opleidingen en die worden gecoördineerd door het Sociaal Fonds Vervoer. Dat fonds neemt alle kosten op zich', verduidelijkt Frans Boux. 'Het zorgt voor vrachtwagens, betaalt de onkosten, regelt het onderhoud en zorgt voor bekwame instructeurs. Het behalen van het CE-rijbewijs verloopt nog altijd via de bestaande rij-examencentra, maar ook

dat is gratis voor de leerlingen en de school. Het KITO huurt examinatoren in die de testen afnemen en het Sociaal Fonds Vervoer betaalt die mensen. De leerlingen kunnen hun diploma dus volledig gratis behalen, maar het is wel alles of niks. Als ze op één onderdeel niet slagen, krijgen ze hun diploma niet. Ze mogen één keer herkansen en als dat niet lukt, moeten ze hun jaar dubbelen.'

Slecht imago

Het is op zijn minst verwonderlijk dat de opleiding vrij weinig gegadigden aantrekt. Momenteel zitten er ongeveer 20 leerlingen in het vijfde en het zesde jaar samen. Volgens Frans Boux heeft dat te maken met de geringe bekendheid van de richting. 'We zijn nu vijf jaar bezig, maar onze afdeling is in Vlaams-Brabant nog altijd te weinig bekend. Veel jongeren zijn zeker geïnteresseerd maar ze weten niet dat ze de opleiding hier kunnen volgen. Het is ook jammer dat we zo weinig meisjes bereiken. Die lijken nog niet te weten dat het beroep helemaal is veranderd en er nog nauwelijks handenarbeid bij komt kijken. Het laden en lossen gebeurt nu allemaal met de heftruck.'

Een andere mogelijke oorzaak voor de geringe belangstelling is het slechte imago van het beroep. 'Dat heeft te maken met de vele kop-staart-aanrijdingen, die vaak te wijten zijn aan het slechte gebruik van de cruise control. Soms zie je chauffeurs, ik noem hen amateurs, die hun voeten op het dashboard hebben liggen terwijl ze rijden. Als er dan plots een file opduikt, kunnen ze niet op tijd reageren en veroor-

zaken ze ongelukken. Voorts zijn er nog de vrachtwagenchauffeurs uit Oost-Europa die het niet zo nauw nemen met rij- en rusttijden. De federale overheid treedt daar nu wel strenger tegen op, maar het is niet altijd eenvoudig om dat probleem aan te pakken. Een ander veel voorkomend fenomeen is het verkeerd verankeren en stapelen van de lading. Als die niet goed verankerd is, kan ze naar voor beginnen te schuiven als je remt, waardoor je je vrachtwagen onmogelijk tot stilstand kunt brengen. Als de lading niet evenwichtig is verdeeld, kan je vrachtwagen in bochten en op rotondes ook kantelen. Dat brengen we onze leerlingen hier wekelijks tijdens de lessen laden en lossen bij, dat kun je niet leren in de rijsschool.'

Omdat het KITO de enige school is in Vlaams-Brabant die de opleiding tot vrachtwagenchauffeur mag organiseren, komen er leerlingen uit alle uithoeken van de provincie. Sommige leerlingen, bijvoorbeeld die uit het Pajottenland, moeten dus lang op de trein en/of bus zitten. Maar vanaf september 2006 voorziet de school een alternatief.

'Vanaf september zullen onze leerlingen de mogelijkheid krijgen om op internaat te gaan in het Euro Volley Center in Vilvoorde zodat ze niet meer hoeven te pendelen. Ze kunnen daar bovendien gebruik maken van de aanwezige sport- en fitnessinfrastructuur. Dat zal voor sommigen een heuse verbetering zijn en hopelijk helpt het ook om nog wat potentiële leerlingen over de streep te trekken', besluit Frans Boux.

Klaartje Van Rompaey

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'We werken alleen verder met leerlingen die voorzichtig rijden en tucht aanvaarden'

BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

Vlaamse Liga tegen Kanker zoekt vrijwilligers

De Vlaamse Liga tegen Kanker is op zoek naar vrijwilligers om patiënten te ondersteunen en te begeleiden. 'Steeds meer kankerpatiënten in Vlaanderen vragen om individuele steun en opvang', vertelt Marian De Smet van de Vlaamse Liga tegen Kanker.

'Naast de noodzakelijke medische verzorging hebben ze ook informatie, aandacht en steun nodig.' De Vlaamse Liga tegen Kanker is daarom op zoek naar mensen met een stevige dosis inzet en engagement om de patiënten zowel in het ziekenhuis als thuis bij te

staan. 'Vrijwilligers kunnen ontzettend veel betekenen voor mensen met kanker', beklemtoont Marian De Smet. 'De minimumleeftijd is 21 jaar, voorkennis is niet vereist. Onze vrijwilligers krijgen een degelijke opleiding die hen voorbereidt op hun begeleidingstaak.'

Kandidaat-vrijwilligers voor de Vlaamse Liga tegen Kanker kunnen contact opnemen via het telefoonnummer 070-225 525.

TD

TERVUREN

Graven met historische waarde

De dienst Monumenten en Landschappen van de Vlaamse overheid is met de nodige procedures gestart ten behoeve van de bescherming van drie graven op de Tervuurse begraafplaats Kisteveld. 'Het gaat om de graven van Henry van de Velde, Albert Van Huffel en Raphaël Verwilghen. Alle drie hebben ze een groot deel van hun leven in Tervuren doorgebracht', legt

Bert Genbrugge van de dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente Tervuren uit. 'Hun graven hebben een grote historische en artistieke waarde.'

Henry van de Velde wordt samen met Victor Horta beschouwd als de grondlegger van de art nouveau in België. Albert Van Huffel was de architect van onder meer de basiliek van Koekeberg. Hij werd daarin

bijgestaan door Raphaël Verwilghen, een van de meest toonaangevende modernistische stedenbouwkundigen van ons land.

TD

De graven van Henry van de Velde en zijn echtgenote Maria Sêthe in Tervuren

FOTO: EDGARD ALSTEENS

WEMMEL

Buitenschoolse kinderopvang ondermaats

Blijkens een studie van Kind en Gezin laat de buitenschoolse kinderopvang in de faciliteitengemeenten te wensen over. Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem, Drogenbos, Linkebeek en Kraainem liggen ver onder het Vlaams-Brabantse gemiddelde van 142 plaatsen voor buitenschoolse opvang per duizend schoolgaande kinderen. 'Wommel scoort zelfs het slechtst in de provincie Vlaams-Brabant en heeft amper 105 plaatsen voor buitenschoolse kinderopvang per duizend schoolgaande kinderen', zegt Raf De Visscher, coördinator van het Nederlandstalig overleg buitenschoolse kinderopvang. 'Het probleem sleept al vele jaren aan. De oudercomités van de twee Nederlandstalige

vrije basisscholen, de jeugdraad, het Nederlandstalige speelplein Driesje en de Gezinsbond hebben zich daarom verenigd in een overlegorgaan. Wij vragen de gemeente om meer middelen ter beschikking te stellen voor buitenschoolse kinderopvang. Spijtig genoeg wordt daar weinig of niets aan gedaan, ondanks het feit dat het gemeentebestuur een hele reeks beloftes heeft gedaan aan provinciegouverneur De Witte. Het resultaat is dat heel wat Wommelse ouders in de kou blijven staan en naar andere oplossingen moeten zoeken voor de buitenschoolse opvang van hun kinderen. Daar moet dringend verandering in komen', aldus Raf De Visscher.

TD

VILVOORDE

Stop de viespeuk!

De stad Vilvoorde bindt de strijd aan tegen zwerfvuil en sluikstorten. Daarom startte het stadsbestuur onlangs met de campagne 'Stop de viespeuk!'. 'Op tal van plaatsen in de stad worden affiches gehangen die de mensen moeten sensibiliseren', legt Pascal Fraipont van de Vilvoordse dienst Leefomgeving uit. 'De actie is niet alleen bedoeld om sluikstorten tegen te gaan, maar wil ook komaf maken met zwerfvuil, zoals rondslingerende verpakkingen, papiertjes, sigarettenpeuken, e.d.' Vilvoorde krijgt ook een vliegende reinigingsploeg voor snelle interventies. Die moet

ervoor zorgen dat binnen de 48 uur na een melding van sluikstorten de boel is opgeruimd. Op plaatsen in de stad waar sluikstorten vaak voorkomt, worden tariefborden geplaatst die duidelijk maken welke boete de overtreder boven het hoofd hangt. Vanaf 1 april worden overtreders effectief beboet.

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

Voka wil meer bedrijventerreinen

De Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde (Voka) luidt de alarmbel inzake de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen in de regio. 'De uitvoering van het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen, dat tegen 2007 693 ha bijkomende bedrijventerreinen in Halle-Vilvoorde voorziet, ligt hopeloos achter op het vooropgestelde schema, zegt algemeen directeur Paul Hegge van Voka. 'Momen-

teel is er nog geen enkele hectare effectief gerealiseerd. Zoiets kan echt niet in een regio die verondersteld wordt een economische trekker te zijn. Ik kan alleen maar vaststellen dat de natuur in de provincie Vlaams-Brabant voorrang krijgt op de economie. Door het schrijnende tekort aan bedrijventerreinen kunnen we ondernemingen die zich hier willen vestigen niets aanbieden en trekken die

FOTO: PASCAL VIGNERON

bedrijven ergens anders heen. Dat zorgt voor een flinke rem op de economische ontwikkeling van Halle-Vilvoorde en dat kan

niet de bedoeling zijn. Wij vragen de overheid om te realiseren wat ze al jaren geleden heeft beloofd', besluit Paul Hegge. **TD**

METTEKEN VAN VUREN

Eigenlijk heette hij Augustinus Mertens maar in Tervuren noemde iedereen hem Metteken. Zijn vader stamde uit Leuven, zijn moeder kwam uit het Pajottenland. Metteken bracht zijn jeugd door in de pietermannenstad. In 1845 werd hij te Mechelen

door kardinaal Sterckx tot priester gewijd en nog hetzelfde jaar benoemd tot onderpastoor in Tervuren. Daar woonden toen veel arme mensen: metse-laars, stukadoors en timmerlieden die in de zomer elke dag te voet naar Brussel en omstre-

De Sint-Jan-Evangelistkerk in Tervuren

FOTO: TOERISME TERVUREN

ken gingen werken en in de winter bomen kaptten in het Zoniënwoud. Het hart van de jonge onderpastoor, en vaak ook zijn centen, ging uit naar die mensen. Hij was door hen zo graag gezien dat iedereen hem Metteken noemde.

In 1849 werd Metteken onderpastoor in Asse. In 1863 volgde hij zijn broer Constant op als pastoor van Oetingen en in februari 1878 keerde hij naar Tervuren terug als pastoor. Bij zijn inhuldiging werd een zegeboog opgericht aan de ingang van het Pastoorsstraatje met volgend opschrift:

Toen Metteken ons verliet
Was heel Tervuren in verdriet;
't Staat vast, zei een lameer:
Goeie geesten komen weer.

De veertien jaren van zijn pastoorsschap werden niet alleen gekenmerkt door zijn goedheid voor de armen, maar ook door zijn inzet voor het herstel van de prachtige gotische parochiekerk. In 1892, het jaar van zijn overlijden, verscheen van hem het boek 'Etude sur l'Eglise de Tervuren au point de vue historique et archéologique', waarin hij een warm pleidooi hield voor het behoud van dit monument. Het zou echter nog 56 jaar duren voor de kerk volledig gerestaureerd werd. Dat was het werk van een van Mettekens opvolgers, pastoor Jules Davidts.

Jaak Ockeleij

HALLE-VILVOORDE

Zieke kindjes in goede handen

De thuisopvang van zieke kinderen in de regio Halle-Vilvoorde, een initiatief van Opbouwwerk Haviland, is uitgebreid tot 15 gemeenten. 'Beersel, Bever, Dilbeek, Galmaarden, Gooik, Herne, Halle, Lennik, Merchtem, Opwijk, Pepingen, Roosdaal en Ternat stapten al een hele tijd geleden in het project. Onlangs kwamen daar ook Meise en Asse bij', legt Leen De Wolf van Opbouwwerk Haviland uit. 'Bij de start in 2000 haalden we een totaal van 758 opvangdagen, in 2005 zaten we al aan 1.618 dagen. Dat bewijst dat de behoefte aan thuisopvang van zieke kinderen groot is. Voor ouders die allebei uit werken gaan, is het niet makkelijk

om zelf een ziek kind op te vangen. Ouders met een ziek kind die in een van de 15 gemeenten wonen, kunnen van maandag tot vrijdag tussen 7 uur 's morgens en 7 uur 's avonds een beroep doen op de dienst. Een van onze medewerkers komt thuis het kind verzorgen, speelt ermee als het fit genoeg is en maakt het eten klaar. De thuisopvang kost 2 euro per begonnen uur, met een minimum van 7 euro per dag.'

Wie meer informatie wil over de thuisopvang van zieke kinderen, kan contact opnemen met Opbouwwerk Haviland op het telefoonnummer 0499-23 32 84.

TD

RECHTZETTING

In ons verjaardagsnummer (maart 2006) in de bijdrage Van A tot Z, zei Leen Demaré dat de faciliteiten aan de Franstaligen werden toegekend bij het Egmontpact. Wij verzuimden haar te verbeteren. De faciliteiten waren het resultaat van moeizame onderhandelingen die in 1962-1963 werden gevoerd. Deze resulteerden uiteindelijk in de bestuurstaalwet van 2 augustus 1963 na een compromis dat Nederlandstalige en Franstalige toppolitici sloten op Hertoginnedal.

Op korte termijn ruimte voor 1.700 nieuwe woningen in de rand

Volgens de Atlas Woonuitbreidingsgebieden, die de administratie ruimtelijke ordening (AROHM) eind vorig jaar in opdracht van Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen publiceerde, kan in de 18 Vlaamse gemeenten rond Brussel die samenvallen met het verspreidingsgebied van RandKrant op korte termijn 126 ha onbebouwde grond worden ontwikkeld als woonuitbreidingsgebied. Dit areaal is goed voor naar schatting 1.700 nieuwe woningen. Van de nog onbebouwde gronden die op het gewestplan voor deze regio staan aangeduid als woonuitbreidingsgebied, zullen 142 ha echter niet voor dit doel kunnen worden gebruikt. Of dat met de overige 211 ha ook het geval zal zijn, moet nog nader onderzocht worden.

De Atlas Woonuitbreidingsgebieden van de Vlaamse overheid geeft aan welke gebieden op korte termijn kunnen worden aangesneden als woonuitbreidingsgebied, welke gronden niet voor dit doel zullen kunnen worden vrijgegeven en voor welke nog meer onderzoek nodig is om tot een beslissing te komen. 'We hebben ons gebaseerd op alle thans bekende plannen, zowel de lokale als bovenlokale, evenals op andere elementen zoals woningbehoeftestudies, bepalingen uit habitatrictlijnen e.d. Bij een eventuele wijziging van deze plannen dient derhalve ook de Atlas te worden aangepast. Het feit dat een gebied in de Atlas staat opgetekend als op korte termijn te realiseren, houdt in dat men in de aanvraagprocedure om er woningen te kunnen bouwen een aantal tussenstappen kan overslaan', aldus Isabelle Loris van de Administratie Ruimtelijke Ordening.

De meeste hectares in Meise

De gewestplannen, die in de jaren '70 werden opgesteld, voorzagen in de 18 gemeenten uit het verspreidingsgebied van RandKrant in totaal 88 woonuitbreidingsgebieden, samen goed voor 806 ha. Hiervan zijn thans nog 490 ha onbebouwd. Slechts 3 gemeenten - Kraainem, Overijse en Wezembeek-Oppem - kregen indertijd niet zo'n gebied toegewezen. Van de 126 ha die op korte termijn kunnen

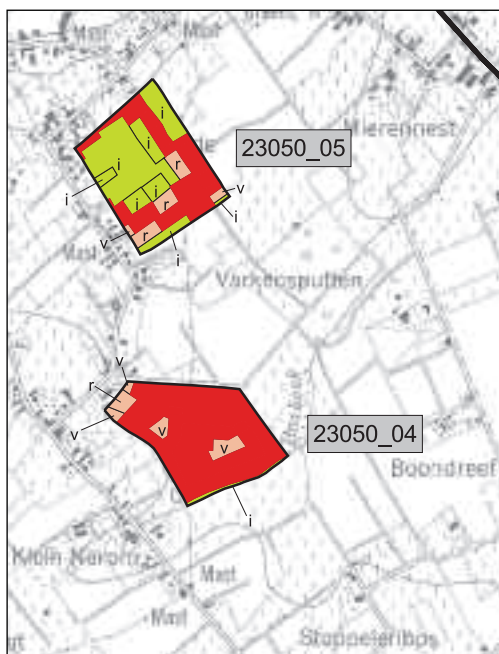

FOTO: AROHM-ATLAS VAN DE WOONUITBREIDINGS GEBIEDEN

worden aangesneden, situeren 29,1 ha zich in Meise (7 woonuitbreidingsgebieden), 21,6 ha in Beersel (11), 17,1 ha in Hoeilaart (5), 13,5 ha in Vilvoorde (1), 10,7 ha in Sint-Pieters-Leeuw (6) en 10,5 ha in Asse (12). De andere gemeenten zijn Linkebeek (0,1 ha), Drogenbos (0,4 ha), Macheelen (1,6 ha), Wemmel (0,1 ha), Sint-Genesius-Rode (3,2 ha), Zaventem (8,3 ha), Tervuren (3,9 ha), Dilbeek (3,3 ha) en Grimbergen (3,2 ha).

Dat een gebied in de Atlas vermeld staat als op korte termijn te ontwikkelen, maakt het zeer waarschijnlijk dat dit ook zal gebeuren, tenzij de gemeente of de provincie nog op de rem gaan staan.

Geen invloed op de prijs

De publicatie van de Atlas zorgde voor uiteenlopende reacties. Zo was er kritiek op het feit dat hierdoor weer nieuwe open ruimte wordt volgebouwd terwijl er in Vlaanderen, naargelang de bron, nog 300.000 tot 675.000 onbebouwde percelen voorhanden zijn in woongebieden. Anderzijds werd er ook voor gepleit bij het ontwikkelen van nieuwe woonuitbreidingsgebieden minstens 1/3 om te zetten in betaalbare kavels of sociale woningbouw, omdat de Vlaamse rand een van de duurste regio's in Vlaanderen is om te wonen. Iedereen is het er over eens dat de immobiliënprijzen in Halle-Vilvoorde, en zeker in de Vlaamse rand rond Brussel, zeer hoog zijn. Volgens de Vlaamse Confederatie Bouw is Halle-Vilvoorde het op één na duurste arrondissement van Vlaanderen geworden na het arrondissement Antwerpen. Uit cijfers van de studiedienst van de Vlaamse regering blijkt dat een kleine of middelgrote woning in Vlaams-Brabant in 2004 127.127 euro kostte. Dat is het meest van alle provincies en 17.229 euro meer dan het Vlaams gemiddelde. Hamvraag is of het aansnijden van de in de Atlas aangeduide woonuitbreidingsgebieden een remmende invloed zal hebben op de bouwgrondprijzen. Afgevaardigd bestuurder Philippe Janssens van het immobielien-studiebureau Stadim stelde eind vorig jaar in de krant De Standaard dat de Atlas alleszins een nuttig instrument is, maar dat er weinig effect van zal uitgaan op de prijs van de bouwgrond.

Luc Vanheerentals

Huis van de Toekomst nummer 3 staat in de steigers

In Vilvoorde is onlangs het startschot gegeven voor de bouw van het derde Huis van de Toekomst. Het nieuwste project van Living Tomorrow is een stuk groter en duurder dan z'n voorgangers, maar de doelstelling blijft dezelfde: de bezoekers een staaltje tonen van de nieuwste en toekomstige trends op het vlak van wonen, werken en leven.

'Het nieuwe Huis en Kantoor van de Toekomst, Living Tomorrow 3, heeft een totale oppervlakte van 4.500 vierkante meter en kost zo'n 20 miljoen euro. Het vorige huis wordt volledig gerenoveerd en er komt een stuk nieuwbouw bij', legt medeoprichter en voorzitter van Living Tomorrow Peter Bongers uit. Het nieuwe project is de vierde stap in het succesverhaal van Living Tomorrow. Het eerste Huis in Vilvoorde lokte 627.000 bezoekers op vijf jaar tijd, het tweede haalde de kaap van een miljoen. In 2003 zette Living Tomorrow z'n eerste stappen in het buitenland en opende een Huis en Kantoor van de Toekomst de deuren

3rd House of the Future waiting in the wings

The authorities in Vilvoorde recently gave the green light for work to start on building the third House of the Future. The latest Living Tomorrow project is a bit bigger and more costly than the earlier ones, but the aim is exactly the same: offering visitors a glimpse of the shape of things to come in the home at work and in society. The promoters are hoping to attract one million visitors to Living Tomorrow within the space of five years. 'We are targeting a very broad public, young and old alike. Many people are curious about what the future holds in store, so we offer them a foretaste of what is set to happen at home and in the workplace. We also show them how people will be doing their shopping, travelling and spending their leisure hours', says Peter Bongers of Living Tomorrow.

in Amsterdam. 'Maar we blijven trouw aan onze roots', verzekert Peter Bongers ons. 'Samen met 70 geïnteresseerde bedrijven en de Vlaamse overheid bouwen we nu aan de derde versie van het Huis en het Kantoor van de Toekomst in Vilvoorde. Ook dit project zal, net als de andere, vijf jaar lang het brede publiek laten kennismaken met de trends die in de toekomst onze manier van leven, wonen en werken zullen bepalen.'

Compleet nieuwe supermarkt

'Living Tomorrow wil innovatieve ondernemingen een platform bieden om hun vernieuwende producten en diensten te introduceren bij het brede publiek. Op die manier stimuleren we innovatie en dat is erg belangrijk, gezien de harde concurrentie die de bedrijven ondervinden uit onder meer Japan, China en het Oostblok', meent Peter Bongers. In het nieuwe Living Tomorrow-project zijn supermarktketen Delhaize en Suez, het moederbedrijf van onder meer Electrabel en Tractebel, de belangrijkste partners. 'Suez neemt alles wat met energie, afval en water heeft te maken voor zijn rekening in Living Tomorrow 3. Delhaize bouwt een complete supermarkt van de toekomst, die nog meer aangepast is aan de wensen van de consument dankzij onder meer een persoonlijke digitale shopassistent alsmede een digitale portemonnee, en waarin het internet een erg belangrijke factor wordt. Ook aan thuiswerken wordt heel wat aandacht besteed in Living Tomorrow 3. Het Kantoor van de Toekomst speelt in op het feit dat binnen enkele jaren steeds meer mensen van thuis uit zullen werken. Samen met onze partners zullen we laten zien hoe dat op een flexibele manier kan, zonder je afgezonderd te voelen van de collega's.'

Nieuwsgierig naar de toekomst

De initiatiefnemers willen op vijf jaar tijd een miljoen bezoekers naar Living

Tomorrow 3 lokken. 'We mikken op een erg breed publiek, van kinderen tot senioren. Veel mensen zijn nieuwsgierig naar de toekomst en wij bieden hen een blik op wat er zoal staat te gebeuren, niet alleen op het gebied van wonen en werken, maar ook inzake shoppen, reizen en ontspannen', vertelt Peter Bongers. Ook bedrijven vormen een belangrijke doelgroep voor Living Tomorrow. 'Ondernemingen die met innovatie bezig zijn, krijgen de kans om in samenwerking met de Living Tomorrow labo's een staaltje van hun kunnen te demonstreren en dat meteen ook te toetsen bij de consument. Na de rondleiding mogen de bezoekers immers via een elektronische stemming hun mening geven over de nieuwe producten en diensten waarmee ze kennis hebben gemaakt.' Living Tomorrow 3 opent eind dit jaar de gloednieuwe deuren van de toekomst.

Tina Deneyer

Voor meer info over Living Tomorrow 3:
www.livingtomorrow.be

FOTO: KRIS MOUCHAERS

Het derde Huis van de Toekomst wil het publiek laten kennismaken met toekomstige trends op het vlak van leven, wonen en werken

Het zou een interessante ervaring zijn om eens een rondleiding te krijgen in het hoofd van Ben Renson, de conservator van het Heemkundig Museum in Tervuren. Daarin moeten ongetwijfeld allerlei geheimzinnige gangetjes, hoeken en vertrekken vol geschiedkundige weetjes en oude spullen zitten, vooral uit zijn eigen gemeente. En bij elk voorwerp zou hij je piekfijn kunnen uitleggen wat het is en waar het voor staat. Volgens ons is het hoofd van Ben Renson het leukste museum van allemaal.

‘Ik werkte vroeger als bediende op een ministerie, maar in mijn vrije tijd spendeerde ik elke minuut aan geschiedenis en folklore’, legt Ben Renson uit. ‘Vooral de geschiedenis van Tervuren boeit me mateloos.’ De conservator verzamelt dan ook al jaren postkaarten en andere objecten uit het verleden van zijn gemeente. ‘Verzamelen heb ik altijd al gedaan’, verzekert hij ons. ‘Ik had een hele archiefkelder vol met documenten en allerlei spullen. Het grootste deel daarvan heb ik een tijd geleden aan het museum geschonken en dat behoort nu tot de vaste collectie.’

Drieduizend prentbriefkaarten

De Heemkundige Kring Sint-Hubertus bestaat sinds 1946 en is de oudste in zijn soort in heel Vlaams-Brabant. In 1960 sloot ook Ben Renson zich erbij aan. Deken Davidts van Tervuren, medestichter en bezieler van de kring, kwam in die tijd al geregeld bij Renson over de vloer om er in diens persoonlijke collectie te snuisteren en opzoekingswerk te verrichten voor zijn publicaties. ‘Mijn verzameling is begonnen met een reeks prentbriefkaarten over Tervuren, waarvan de meeste dateren van het begin van de twintig-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Conservator Ben Renson van het Heemkundig Museum koestert de rijke geschiedenis van Tervuren

Een glorieus verhaal op oude postkaarten

ste eeuw.’ Meer dan drieduizend heeft Renson er intussen bemachtigd en de collectie groeit nog steeds. ‘Ik heb veel van die kaarten gevonden bij mensen thuis, vaak vergeten in een hoekje op zolder, maar ook ruilbeurzen en rommelmarkten kunnen heel wat fraais opleveren. Ik vind ook geregeld enveloppen met kaarten of andere waardevolle documenten zomaar in mijn bus, vaak zonder afzender. De mensen weten waar ik mee bezig ben. Momenteel liggen er nog maar weinig schatten voor het rapen in Tervuren zelf, maar wat verder van huis tik ik er nog meer dan eens op de kop. Zo was ik een tijdje geleden met vakantie in Florenville in de Ardennen. Toevallig werd toen net een rommelmarkt gehouden en ik kon het natuurlijk niet laten daar even te gaan grasduinen. In een oude doos vol kaarten over België vond ik zo waar een mooi exemplaar van Tervuren.’ Een moment om te koesteren, dat zie je aan zijn blik als hij het verhaal vertelt. ‘Het is niet lang bij

postkaarten alleen gebleven’, zegt Ben Renson. ‘Ik heb ook dood- en communieprentjes, krantenknipsels, foto’s, vlaggen, affiches en programma’s van oude concerten verzameld.’ Eind jaren ’80 barstte Rensons kelder uit zijn voegen en schonk hij het grootste deel van zijn verzameling aan het Heemkundig Museum. ‘Het museum, dat de Heemkundige Kring al in 1947 oprichtte, werd op het einde van de jaren ’80 grondig opgefrist. We hebben met een aantal leden de handen uit de mouwen gestoken en het donkere, vochtige museum helemaal opgeknapt. Het karwei was geklaard in september 1990. Het museum is elke laatste zaterdag van de maand open tussen twee uur en vijf uur in de namiddag. Dan ben ik er ook. Ik geef rondleidingen en beantwoordt alle mogelijke vragen van de bezoekers.’

Breken en bouwen

‘Natuurlijk vind ik het belangrijk dat al die dingen bewaard blijven. We hebben in de loop van de jaren zoveel bij elkaar gebracht - dat kun je toch niet zomaar weg doen? Heel de geschiedenis van Tervuren ligt hier te kijk en die is te waardevol om verloren te laten gaan. Tervuren heeft trouwens een bijzonder rijke geschiedenis voor zo’n relatief kleine gemeente. De hertogen van Brabant hebben hier gewoond, koning Leopold II heeft duidelijk zijn stempel op de omgeving gedrukt, we hebben een Afrikamuseum dat enig is in de wereld. Er zijn hier enorm boeiende dingen gebeurd.’ Ben Renson is, kortom, een trotse Tervurenaar. ‘Ik ben nog een echte’, zegt hij glimlachend. ‘Ik ben hier geboren, opgegroeid en ik zal hier nooit, nooit weggaan.’ Het Tervuren van zijn postkaarten is natuurlijk niet meer te vergelijken met dat van vandaag. ‘Er is veel veranderd sinds het einde van de 19de eeuw. Die evolutie kun je prachtig volgen in mijn albums. Mensen bouwen en breken weer af in

hetzelfde tempo. Ik heb onder meer een hele reeks kaarten van de markt; die is in vergelijking met vroeger bijna onherkenbaar geworden. Er zijn ook veel belangrijke gebouwen verloren gegaan, sommige bewust, andere door verwaarlozing of brand. Het kasteel van de hertogen is bijvoorbeeld afgebroken in 1782. Het verkeerde na de dood van Karel van Lorreinen in slechte staat en stond met zijn voeten in het water. Jozef II besliste daarom om het te slopen.'

Plezante mannen

Als Ben Renson één cruciale periode uit de geschiedenis van zijn gemeente moet lichten, kiest hij resoluut voor de aanwezigheid van de hertogen van Brabant. 'Met hen is alles begonnen: Hendrik I, Jan I en II, Albrecht en Isabella, daarna het herenhuis van Melijn... Een tweede boeiende periode is die van koning Leopold II: dit lapje grond herbergt een ware schat aan geschiedenis.'

Het museumstuk waar hij het liefst even bij stil staat, is dan weer de vlag van de vissersclub uit 1897. 'Een pronk-

stuk voor Tervuren. Ze lag al jaren op een zolder, samen met enkele geestige, felgekleurde tekeningen van de clubleden. Het waren blijkbaar stuk voor stuk plezante mannen, die volop leefden', zegt Ben Renson. 'Op die tekeningen staat elk lid afgebeeld met een verwijzing naar zijn ambacht: zo vist de loodgieter een pomp op, de tuinier een wortel, de bierhandelaar een ton. Ze trokken erop uit om samen te vissen en namen dikwijls deel aan wedstrijden.'

Rondneuzende buitenlanders

Niet iedereen is zo thuis in de details van het verleden als Ben Renson, maar de conservator is heel mild voor zijn medemens. 'De meeste Tervurenaren kennen hun geschiedenis behoorlijk goed', vindt hij. 'Ze willen er ook graag meer over weten en komen dus gere-

'Ik vind geregeld enveloppen met kaarten of andere waardevolle documenten zomaar in mijn brievenbus. De mensen weten waar ik mee bezig ben'

geld op bezoek.' Maar het zijn niet alleen geboren en getogen Tervurenaren die belangstelling tonen. 'Ook buitenlanders die zich hier gevestigd hebben, komen graag in het museum rondneuzen. Ze zijn tenslotte in een heel nieuw land, soms in een compleet andere cultuur terechtgekomen, en iets weten over de geschiedenis van hun woonplaats kan hun band met de gemeente alleen maar versterken.' In Tervuren heeft momenteel bijna één inwoner op de vier een niet-Belgische nationaliteit (23,6% in 2005). In totaal leven er mensen uit 89 verschillende landen. 'Dat is ook iets wat veranderd is', zegt Ben Renson. 'Vanaf het begin van de twintigste eeuw oefende Tervuren wel al wat toeristische aantrekkingskracht uit, maar de mensen bleven hier toen niet hangen. Nu wel.'

Iedereen woont hier graag, hé. Het is een mooie gemeente, en ze ligt vlakbij Brussel - met de tram of de bus ben je daar in een mum van tijd. In mijn straat alleen al wonen drie of vier verschillende nationaliteiten en het is niet eens een lange straat. Het maakt de lokale samenleving boeiend en gevarieerd. Last met buitenlanders hebben we hier niet.'

Als je die Tervurense *melting pot* bekijkt, kun je alvast beginnen mijmeren hoe het Heemkundig Museum er binnen 100 jaar uit zal zien. Misschien komt naast de oude typemachine een computer te staan en worden de affiches en vlaggen van de harmonieën aangevuld met foto's van percussiegroepjes en didgeridoo-spelers... 'Het is in elk geval niet de bedoeling dat het museum een afgebakende periode beslaat. We beginnen hier met de legende van Sint-Hubertus, die in 727 in Tervuren gestorven zou zijn, maar een einddatum is er niet. Ik blijf verzamelen.'

Ines Minten

Heemkundig Museum, Nieuwstraat 15, 3080 Tervuren, tel. 02-767 07 92, open elke laatste zaterdag van de maand tussen 14.00 en 17.00 u., gratis toegang.

Op pagina 18 van Randuit vindt u het programma van de Erfgoeddag in de rand.

Konservator Ben Renson des Museums für Heimatkunde hegt und pflegt die reiche Geschichte von Tervuren

Es wäre eine interessante Erfahrung, durch den Kopf von Ben Renson, Konservator des Museums für Heimatkunde in Tervuren, eine Führung zu bekommen. Darin gibt es zweifelsohne allerhand geheimnisvolle Gänge, versteckte Winkel und Räume voller historischer Wissenswürdigkeiten und alter Gegenstände, vor allem aus seiner eigenen Gemeinde. Und zu jedem Gegenstand könnte er einem haargenau erklären, was es heißt und wofür es steht. Als Renson 1960 dem Verein für Heimatkunde *Sint-Hubertus* beitrug, besaß er selber schon eine umfangreiche Sammlung von Postkarten und anderen Objekten aus der Vergangenheit von Tervuren. 'Sammeln habe ich immer schon getan. Ich hatte einen ganzen Archivkeller voller Dokumente und Gegenstände. Den Großteil davon habe ich Ende der achtziger Jahre dem Museum für Heimatkunde geschenkt, und das gehört dort jetzt zu der ständigen Sammlung.' Ende der achtziger Jahre wurde das Museum gründlich renoviert, und seitdem kann man dort jeden letzten Samstag des Monats die reiche Geschichte von Tervuren besser kennen lernen.

Waaghalzen uit de rand houders van wereldprimeur snowboarden

Geert en David De Smedt, twee neven uit Sint-Genesius-Rode en Dilbeek, hebben avontuurlijk bloed door hun aderen stromen. Gewapend met een grote portie durf beklimmen ze de hoogste bergen en vulkanen ter wereld om vervolgens met hun snowboard naar beneden te glijden. We praatten met de twee waaghalzen vlak voor hun vertrek naar het Himalaya gebergte op 17 maart l.l.

Geert, nu 30 jaar, werd 15 jaar geleden gebeten door de snowboardmicrobe. 'In het begin ging ik regelmatig snowboarden op de kunstpiste in Anderlecht, maar dat bleek een hele dure hobby te zijn. De oplossing was om zelf snowboardles te geven. Ik ben in Oostenrijk lessen gaan volgen om instructeur te worden, want in België kon dat toen nog niet. Ik heb dat diploma gehaald en ongeveer negen jaar geleden heb ik mijn neef David leren snowboarden.' Ondanks het leeftijds-

verschil van acht jaar klikt het heel goed tussen de twee neven. Ze delen dan ook de liefde voor het snowboarden en de drang naar avontuur.

Glijden van vulkanen

In 2003 trokken Geert en David naar Ecuador om op de Coto Paxi vulkaan te snowboarden. De Coto Paxi is met zijn 5.897 meter de hoogste actieve vulkaan ter wereld. Geert en David klommen tot een hoogte van 5.400 meter om dan enkele honderden me-

'Het geeft een kick om iets te doen wat anderen niet doen'

ters naar beneden te glijden, meteen goed voor een wereldrecord. Vorig jaar stond een expeditie in Chili op het programma. De grootste uitdaging was de beklimming van de Tupangato, een uitgedoofde vulkaan van 6.550 meter hoog.

Maar die beklimming liep niet helemaal van een leien dakje. 'Toen we op 4.800 meter waren, is onze gids hoogteziek geworden, dus hebben we daar onze tent gezet en overnacht. Wij wilden absoluut hoger klimmen en dat hebben we de volgende dag ook gedaan. Zonder gids, klamschoenen of stijgijsers, want om het gewicht te beperken hadden we meteen onze snowboardboots aange trokken. Van ervaren klimmers hoorden we achteraf hoe onverantwoord dat wel was. We zijn op acht uur tijd gestegen tot 6.000 meter, maar daar is David flauwgevallen, waarschijnlijk door een gebrek aan

voldoende voedsel of een aanval van acute hoogteziekte. Na een kwartier kwam hij gelukkig weer bij bewustzijn, maar het was wel even schrikken', vertelt Geert.

Omdat er op 6.000 meter te weinig sneeuw lag, daalde het tweetal tot 5.800 meter. Vanaf die hoogte ging het per snowboard naar beneden tot aan het kamp van de gids op 4.800 meter. De volgende dag gleden ze verder naar beneden tot 3.000 meter hoogte, want daar stopte de sneeuw. De afdaling per snowboard van de Tupangato was meteen een wereldprimeur.

'First descents'

Geert en David zoeken altijd bergen of vulkanen waar nog niemand gesnowboard heeft. 'Als je in de Alpen buiten de piste gaat snowboarden, weet je dat je één van de velen bent. Wij proberen echt nieuwe uitdagingen te vinden en zoeken altijd hogere of unieke locaties want het geeft een kick om iets te doen wat anderen niet doen.' In de Himalaya gaan ze een week heliboarden in het Himachal Pradesh gebergte in Indië. 'We huren daar een helikopter en proberen zo veel mogelijk zogenaamde 'first descents' (eerste afdalingen) te doen. Samen met een gids kiezen we bergtoppen uit waar nog nooit eerder is gesnowboard en dan dropt de helikopter ons op die plaatsen.'

De avonturen van de neefjes De Smedt vergen niet alleen veel moed en wilskracht, er is ook een bom geld mee gemoeid. 'De week heliboarden in maart kost ongeveer 4.000 euro per persoon. We hebben gelukkig wel een aantal sponsors, maar we moeten er zelf toch ook veel geld inpompen.' Davids grote droom is om ooit op de Mount Everest te gaan snowboarden en Geerts ultieme expeditie is snowboarden in Antarctica. Omwille van de prijs zal de vervulling van die wensen nog wel even op zich laten wachten. Gelukkig kost dromen niets!

Klaartje Van Rompaey

Geert De Smedt

VAN 4/4 TOT 4/5

RANDUIT

A G E N D A

Les Truttes steken de draak met discohits

Les Truttes

In hun met gouddraad gedecoreerde glitterpakjes lijken Les Truttes afkomstig van een andere planeet. Dit bonte gezelschap dat de succesvolste discohits instudeerde, schuwt geen theatrale overdrij-

vingen. Ceremoniemeester Sly profileert zich als een televisiepredikant die ons waarschuwt voor de gevaren van rock and roll. Mister Animal G - alias Gerrit De Cock van JIMtv - slaat op alles wat onder zijn handen komt. Hij gaat echter zo hevig te keer dat zijn drumstokjes geregeld moeten worden vervangen. Bassist Phil The Face

en Mister Familli Vanilli ondernemen een charme-offensief en Miss Booby Lejeune hanteert zowaar een toverstaf. Net als de bijbelse Samson put ze buitengewone krachten uit haar torenhoge, witte haar-dos. Haar gemene blik voorspelt weinig goeds. En wat nog veel erger is: haar dis-cogitaar heeft geen enkele snaar!

Les Truttes
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
Beekstraat 174

Zaterdag 22 april om 20.00

Info: 02-731 43 31 en www.dekam.be

Linkebeek, GC de Moelie,

Sint-Sebatiaanstraat 14

Vrijdag 28 april om 20.00, gevolgd

door een volksbal ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van GC de Moelie

02-380 77 51 en www.demoelie.be

Johan Verminnen vertelt over zijn moeder

Voor één keer zingt Johan Verminnen niet zijn bekendste luisterliedjes, maar vertelt hij over zijn moeder Elizabeth. Voor hem is ze de ongekroonde 'prinses van het geliefde Pajottenland'. Onlangs heeft hij aan de vrouw die hem ter wereld bracht een boek vol autobiografische herinneringen gewijd. Die vult hij op het podium aan met verrassende, grappige, hilarische en ontroerende anekdotes uit zijn jeugd. Hij was de jongste van zes kinderen, wat een weerslag had op zijn opvoeding. Verminnen mijmert over de stemmige kerst- en sinterklaasfeesten in de huiselijke kring. Ook de bedevaarten naar de kapel van Amelgem staan in zijn geheugen gegrift. De vakanties aan zee en Expo '58, die vlakbij zijn geboortedorp Wemmel werd georgani-

seerd, verruimden zijn blikveld nog voor hij in de grootstad ging wonen. Met een minimum aan attributen schept hij van op zijn praatstoel een intimistisch matineesfeertje.

Johan Verminnen en moeder Elizabeth

'Prinses van het Pajottenland' door Johan Verminnen

Kraainem, GC de Lijsterbes,

Lijsterbessenbomenlaan 6

Zondag 23 april om 15.00

02-721 28 06 en www.delijsterbes.be

Hubert Damen en Quatuor d'Amore

Passie en levensdrift

In eigen land werd de Braziliaanse dichter Carlos Drummond de Andrade (1902-1987) tijdens zijn bewogen leven zowel vereerd als verguisd. Dat is niet zo verwonderlijk, want in zijn poëzie neemt hij geen blad voor de mond en bezingt hij de lichamelijke liefde in al haar aspecten. Alles draait om lust, passie en levensdrift. Acteur Hubert Damen selecteerde voor 'De tango van het blote kontje' de sensueelste teksten die worden ondersteund door ritmische Latijns-Amerikaanse muziek. In de Nederlandse vertaling van August Willemsen leunen de gedichten qua vorm aan bij het werk van Paul Van Ostaijen. In het Quatuor d'Amore bespelen Carlo Willems en Koen Wilmaers de vibrafoon en de marimba. Ludo Mariën, die onlangs voor Klara een compleet Mozartprogramma voor accordeon samenstelde, tovert voor de gelegenheid zweoel klanken uit dit instrument. Geert Callaert leeft zich uit achter de piano.

'De tango van het blote kontje' door Hubert Damen en Quatuor d'Amore

Wemmel, GC de Zandloper, Kaasmarkt 75

Donderdag 4 mei om 20.00

02-460 73 24 en www.dezandloper.be

**PODIUM
KUNSTEN**

THEATER

ZATERDAG 8 APRIL

DWORP

Vormingscentrum Destelheide
0494-33 60 13 (Theo Willems)
Destelheidestraat 66

Apologie (Willem van Oranje) door
Waaile van Dwoerp met Walter Ganse-
mans, Urbaan De Becker en Lieven Dubois
● 20.00

ZATERDAG 22 APRIL

ASSE

't Smiske 02-466 78 21
Gemeenteplein 7 (CC Den Horinck)

Nen oëved in 't Brussels
door 't Creatief Complot - vertellingskes
en liekes in 't Brussels
● 21.00

22 EN 23 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Volvet door Hoop op de toekomst
● 22/4 om 19.30, 23/4 om
15.00

ZATERDAG 29 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De Idioot
door Laïka
● 20.15

DONDERDAG 4 MEI

KRAAINEM

GC de Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

De Meesterknecht
door Jeugdraad Kraainem
● 20.30

FAMILIEVOORSTELLINGEN

WOENSDAG 5 APRIL

HOELAART

GC Felix Sohie 02-687 59 59
Gemeenteplein 1 (CC Den Blank)

Het Spamanneke
door Max Vandervorst - van 8 tot 12 jaar
• in het kader van recyclagefestival Spiraal
● 15.00

ZONDAG 9 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Erik Pinksterbloem
door HetPaleis - vanaf 6 jaar
● 15.00

12 EN 13 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Wortel van Glas
door HetPaleis - vanaf 9 jaar
● 20.30

VRIJDAG 14 APRIL

TERVUREN

Zaal Papeblok 02-769 20 92
P.Vandersandestraat 15

Woody
door Jan De Smet en Arne Van Dongen -
vanaf 4 jaar
● 19.00

FOTO: JEAN-CHARLES DHERVILLE

HaHaHa (23/4 in Vilvoorde)

ZATERDAG 22 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

**Vliegende honden bijten
niet!** door Theater Hilaria -
van 5 tot 12 jaar
• in het kader van recyclagefestival Spiraal
● 20.00

ZONDAG 23 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Zeezicht door Kollektief D & A -
vanaf 4 jaar
● 15.00

ZONDAG 23 APRIL

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

HaHaHa door OkidOK 2 -
vanaf 6 jaar
● 15.00

DANS

WOENSDAG 26 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Light door Compagnie Mossoux - Bonté
● 20.30

HUMOR

DONDERDAG 20 APRIL

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Zinloos Geweldig
door Neveneffecten
● 20.30

21, 22 EN 23 APRIL

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselssteenweg 69

Tailleur pour dames door
Brussels Volkstejoeter (uitverkocht)
● 21/4 om 20.30, 22/4 om
20.00, 23/4 om 15.00

DINSDAG 25 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Koning Keizer Kannibaal
door Wouter Deprez, Helder Deploige en
Wannes Cappelle
● 15.00

DONDERDAG 27 APRIL

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Zinloos Geweldig
door Neveneffecten
● 20.30

27, 28, 29 EN 30 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Helden
door De Nieuwe Naar (uitverkocht)
● 20.30

28, 29 EN 30 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Tailleur pour dames
door 't Brussels Volkstejoeter (uitverkocht,
behalve op 29/4 om 14.30)
● 20.00, 29/4 om 14.30 en
20.00, 30/4 om 14.30

FOTO: KRIS DEWITTE

Erik Pinksterbloem (9/4 in Dilbeek)

LITERAIR

DONDERDAG 27 APRIL**VILVOORDE**

Openbare bibliotheek 02-255 46 90

Grote Markt 9 (CC Het Bolwerk)

Schrijversparcours 2006:

Diane De Keyzer

● 20.00

SENIOREN

DONDERDAG 20 APRIL**TERVUREN**

Zaal Papeblok 02-769 20 92

P.Vandersandestraat 15

Fever of the Fifties

● 14.30

DINSDAG 25 APRIL**VILVOORDE**

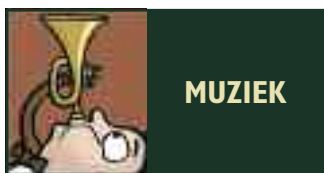
CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

There 'll always be a future

door Lia Linda & The Melody Makers

● 14.30

MUZIEK

VRIJDAG 7 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Histrilogy: History of Soul

door Jan Hautekiet

● 20.30

VRIJDAG 7 APRIL**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Sioen + afterparty**Hermanos Inglesos**

● 20.15

Anton Walgrave (8/4 in Grimbergen)

ZATERDAG 8 APRIL**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Anton Walgrave

'In concert'

● 22.00

ZATERDAG 15 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Will Tura

(uitverkocht)

● 20.30

DONDERDAG 20 APRIL**ASSE**

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Game, Set and Game

door Reset

● 20.30

21 EN 22 APRIL**DUISBURG**

Pachthof Stroykens 02-687 67 15

Merenstraat 19

Night of the Brass

door koperensemble Bravoer

● 20.30

ZATERDAG 22 APRIL**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Het Huis der Verborgene**Muziekjes II**

door Het Muziek Lod

● 20.30

ZATERDAG 22 APRIL**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC de Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Muziek van op het groot**huisvuil** door Herman Dewit en

Rosita Tahon

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● 20.00

ZATERDAG 22 APRIL**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Histrilogy: History of Soul

door Jan Hautekiet

● 20.30

Leahy (23/4 in Halle, 28/4 in Overijse)

ZONDAG 23 APRIL**HALLE**

Kanaal Brussel-Charleroi en

CC 'tVondel

02-359 16 00 (CC de Meent)

Folk met een vaart:

● 15.00 tot 18.00 muzikale

folkboottochten met om 15.00

boottocht 'Kinderfolk', 15.30

boottocht 'Ierse folk' en 16.00

boottocht 'Zeemansliederen';

17.30 start gratis folkhappening

met interactieve kindersanimatie,

wereldkeuken, dansinitiaties, ...;

19.00 gratis live muziek met om

19.00 Follia!; 20.00 Göze; 20.30

Leahy; 22.00 slotcafé met live jam

WOENSDAG 26 APRIL**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

AedO

● 20.30

DONDERDAG 27 APRIL**SINT-GENESIUS-RODE**

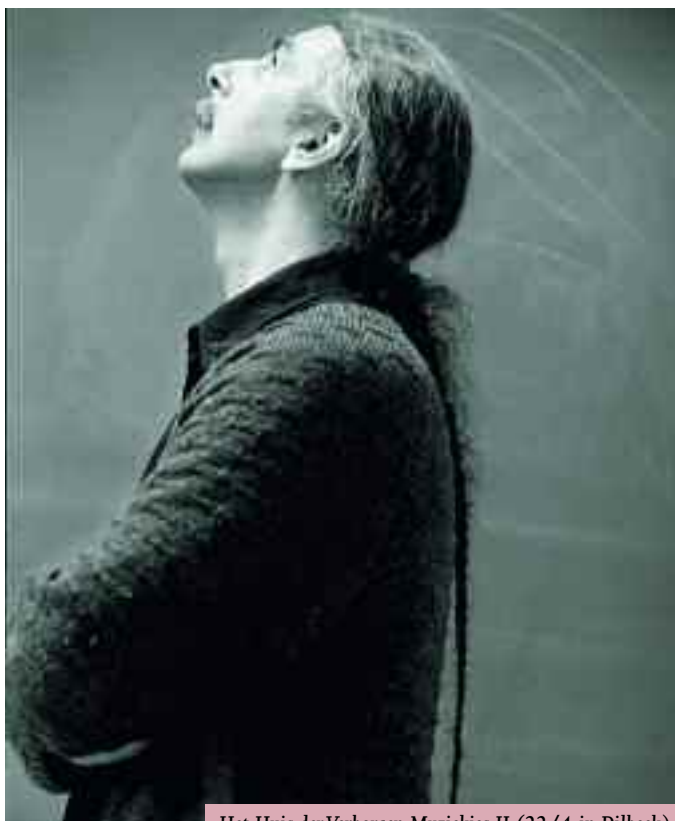
GC de Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

Boombal

met live-muziek door AedO

● 20.00

Het Huis der Verborgene Muziekjes II (22/4 in Dilbeek)

AedO (26/4 in Vilvoorde, 27/4 in Sint-Genesius-Rode)

VRIJDAG 28 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Will Tura

● 20.15

VRIJDAG 28 APRIL

GRIMBERGEN

Fenikshof 02-263 03 43
Abdijstraat 20 (CC Strombeek)

Friday Night Fever:

discofuif

● 21.00

VRIJDAG 28 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Leahy

● 20.30

ZONDAG 30 APRIL

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Aperitiefconcert

door de Forever Band en Lisa Del Bo

● 11.00

JAZZ

WOENSDAG 26 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

VVG Trio

featuring Magic Malik &
Jozef Dumoulin

● 20.15

DONDERDAG 27 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

VVG Trio featuring Magic Malik &

Jozef Dumoulin

● 20.30

KLASSIEK

DONDERDAG 6 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Jef Neve + trio

● 20.15

VRIJDAG 7 APRIL

TERNAT

Sint-Gertrudiskerk
02-466 20 30 (CC Westrand)

Sources

door Mora Vocis

● 20.30

ZONDAG 9 APRIL

GROOT-BIJGAARDEN

Sint-Egidius Kerk 0478-54 96 94
Gemeenteplein (Leen Nijs)

Passieconcert door het koor

Canta Libra met muziek van Lotti, Bach,
Desprez, Praetorius, Schütz en Ingegneri

● 16.00

WOENSDAG 12 APRIL

GRIMBERGEN

Abdij 02-263 03 43
(CC Strombeek)

De Zeven Laatste Woorden

door Daniel Kwartet en Josse De Pauw

● 20.15

ZONDAG 23 APRIL

GRIMBERGEN

Abdij 02-263 03 43
(CC Strombeek)

Kantata!

door Ex Tempore en Florian Heyerick

● 15.00

ZONDAG 23 APRIL

LINKEBEEK

GC de Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Randacademie:

aperitiefconcert door het Sint

Ceciliakoor en 'de klas Samenspel'

van de Orfeusacademie

● 11.00

VRIJDAG 28 APRIL

GRIMBERGEN

Abdij 02-263 03 43
(CC Strombeek)

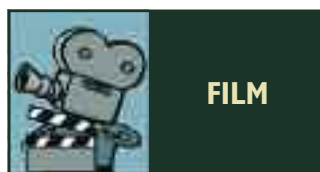
Benefietconcert van Actie

Noordrand met Jan Valach (orgel),

Andrei Kavalinski en het Vlaams Basset-

hoorn Trio o.l.v. Bob Van de Velde

● 20.15

DINSDAG 4 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Harry Potter en de vuurbeker

(Nederlands gesproken)

● 15.00

DINSDAG 4 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Manderlay

● 20.00

WOENSDAG 5 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Chronicles of Narnia

(Nederlands gesproken)

● 15.00

DONDERDAG 6 APRIL

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Tootletubs & Jyro - van 3 tot 8 jaar

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● 15.00

ZATERDAG 8 APRIL

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Erik of het kleine insectenboek

(Nederlands gesproken) - vanaf 8 jaar

● 14.00

ZONDAG 9 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Harry Potter en de vuur-

beker (Nederlands gesproken)

● 15.00

ZONDAG 9 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Munich

● 20.00

MAANDAG 10 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Buitenspel

● 15.00 en 20.30

DINSDAG 11 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Jarhead

● 20.30

DONDERDAG 13 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Knetter

● 15.00

DONDERDAG 13 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Me and you and everyone we know

● 20.30

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

CABARET

Sanseveria's zijn geen muurbloempjes

Liever één man aan de hand dan tien aan de kant, vinden de Sanseveria's. Sandra, Vera en Ria zijn drie alleenstaande vrouwen die hun positie op de huwelijksmarkt proberen te versterken. Ze trekken hun stoute schoenen aan en roepen de hulp in van Cupido. Nederlandstalige liedjes uit de jaren vijftig en zeventig die ze lichtjes hebben bewerkt, moeten het ijs breken. 'Kijk eens naar de rimpeltjes rond mijn ogen!', zingt de kordaatste onder blokfluitbegeleiding. 'Wij hebben geen hart van steen', vervolgen ze in koor. Deze

rijpere dames hoeven niet naar de plastische chirurg, want in hun feestelijke bloemetjesjurk voelen ze zich even fris

De Sanseveria's

als vroeger. Ze willen hoogdringend een nieuwe partner aan de haak slaan, maar hun doortastend optreden schrikt de heren af. De Sanseveria's zijn een hilarisch Nederlands cabarettrio waarvan de naam verwijst naar de bekende 'vrouwentongen'. Hun ontwapenende liedjes hebben ze geleend van Bob Scholte, Wim Sonneveld en Louis Neefs.

'Extra Belegen: volwassen, volrijp, volmaakt!' door De Sanseveria's Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67 Vrijdag 21 april om 20.30
 02-381 14 51 en www.deboesdaalhoeve.be

TANGO

Muzikale ontdekkingsreis in Patagonië

Dirk Van Esbroeck en Juan Masondo van Tango Al Sur trekken regelmatig naar Argentinië om nieuwe inspiratie op te doen. Zo kwamen ze ook terecht in het diepe zuiden, waar de resterende Araucanen en de Tehuelche indianen de natuurfilosofie en het gedachtegoed van hun verre voorouders trouw zijn gebleven, ondanks het feit dat conquistadores hier indertijd veel vernielingen aanrichtten. Tango Al Sur vertelt onder meer over immigranten die in Patagonië een nieuw leven wilden opbouwen. Met weemoedige muziekjes wordt

de sfeer opgeroepen van de eindeloze pampa en eenzame gaucho's. Maar het zevenkoppig ensemble speelt ook chacarera's en milonga's. Ophitsende tango's van Astor Piazzolla worden afgewisseld met meeslepende composities van De Caros en Mores. Na het concert wordt iedereen uitgenodigd op het tangosalon, waar bandoneonspeler Alfredo Marcucci de show steelt.

'Patagon, Patagonia' door Tango Al Sur, met aansluitend tangosalon Vilvoorde, CC Het Bolwerk, hoek Olmstraat / Bolwerkstraat Vrijdag 21 april om 20.30
 02-255 46 90, www.vilvoorde.be en www.applaus.be

kwartslag

Aanraders uit Kwartslag-aanbod voor deze maand

MUZIEKTHEATER

Radeloze moeder doodt haar zoon

Auteur en regisseur Stijn Devillé van het Leuvense muziektheatergezelschap Braakland / Zhebuilding baseert zich voor de vrouwenmonoloog 'Zoon' op waar gebeurde feiten. Terwijl de partnerloze kassierster Yvette uit werken gaat, zwerft haar zoon Sammy door de straten. Hij komt in contact met drugsverslaafden en proeft ook zelf van hun gevaarlijk spul. Na wat heen en weer gesnuif krijgt hij de smaak pas goed te pakken. Om aan geld te geraken, schrikt hij er niet voor terug spullen van thuis te verkopen en geweld te gebruiken. Met schoppen en slaan intimideert hij zelfs zijn moeder. Als ze hem op een nacht in een door de drugs veroorzaakte diepe slaap aantreft, besluit ze hem van kant te maken. Met een snoer wurgt ze de jongen die ze ooit het leven schonk en verstoppt zijn lijk op een plek in het bos. Chris Lomme kruipt in de huid van de radeloze moeder. Het zevenkoppig ensemble Cro Magnon omlijst deze macabere hedendaagse tragedie met muziek die speciaal voor deze productie door Geert Waegeman werd gecomponeerd.

'Zoon' door Braakland / Zhebuilding Grimbergen, CC Strombeek,

Gemeenteplein

Zaterdag 8 april om 20.15

02-263 03 43 en www.ccstrombeek.be

TONEEL

Hoe zinvol is engagement?

SKaGeN werkt aan een theatertrilogie over de hemel, het vagevuur en de hel. Het middenluik met de provocerende titel 'La Merde' borduurt voort op de roman 'La peste' van de Franse schrijver Albert Camus. Als in een Algerijnse havenstad de pest uitbreekt, blijft dokter Rieux op post omdat hij de epidemie zo snel mogelijk wil bezweren. Als een jongetje wordt binnengebracht met de gevreesde symptomen probeert hij een nieuw serum uit. Dat blijkt een averechts effect te hebben, want het kind sterft onder ondraaglijke pijn. De arts is onderhevig aan een zware gewetenscrisis; nam hij wel de juiste beslissingen? SKaGeN onderzoekt in

FOTO: LUC VIEUGELS

SkaGeN

deze voorstelling of engagement wel zinvol is. In hoeverre kan leed worden gelenigd, en heeft het wel zin om te blijven geloven in beterschap? Het kwaad blijkt immers even onuitroeibaar als de dood.

'La Merde' door SKaGeN Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan Woensdag 19 april om 20.00
 02-466 20 30 en www.westrand.be

U vindt het volledige Kwartslag-programma op www.kwartslag.be Wie zich een Kwartslag-pas aanschaft (28 euro) kan uit het ruime aanbod van het Kaaitheater, de KVS, CC Strombeek en CC Westrand vier voorstellingen kiezen, waarvan één in elk theater.

Ludo Dosogne

ZONDAG 23 APRIL IN VLAANDEREN EN BRUSSEL

Kleurrijke Erfgoeddag

Hoe gingen de vorige generaties met kleuren om? Verwijst groen nog altijd naar hoop of wordt die kleur nu meer en meer met het milieu in verband gebracht? Heemkringen, culturele verenigingen, archiefinstellingen en musea in heel Vlaanderen en Brussel tonen op de 6de Erfgoeddag niet alleen hun kleurrijkste bezittingen, maar erfgoedzorgers van allerlei slag geven ook uitleg over kleursymboliek en de oorsprong van pigmenten. Bovendien zijn er workshops waar met kleurgevende planten en bloemen kan worden geëxperimenteerd.

'Van de 800 gratis activiteiten zijn er veel gewijd aan het immaterieel erfgoed', licht coördinatrice Géraldine Leus toe. 'Het gemeenschappelijk geheugen beperkt zich niet alleen tot voorwerpen die we als kostbare herinnering aan het verleden koesteren, maar omvat ook verhalen, gebruiken, taal en omgangsvormen. Ook die willen we liefst ongeschonden aan onze kinderen doorgeven.'

Tijdens de komende Erfgoeddag kleurt alles in en rond het Kasteel van Gaasbeek (Kasteelstraat 40 in Lennik) blauw. Blauwe bloemen wijzen de weg naar de Blauwe Kamer. Tijdens een 'Blauw Bloed' rondleiding wordt de aandacht toegespitst op de excentrieke adellijke familie Arconati-Visconti die hier resideerde. Meestervertellers verwennen kinderen met verhalen zoals 'De blauwe vogel' van Maeterlinck en 'Het blauwe licht' van Grimm. Op het binnenplein wordt 'blue curaçao' en bramen-taart geserveerd. Zelfs wie zich in bluesmuziek wil onderdompelen, komt aan zijn trekken.

Witter dan wit

Hoe glasramen aan hun rijke kleurschakeringen komen, wordt door glas-in-lood zettters in De Grote Sleutel (Pastoor Bolsstraat 37) in Beersel-Alsemberg getoond. Glasraamkunstenaar Maurits Nevens neemt de geïnteresseerden mee naar verschillende kerken in de omgeving.

Wie het kleurend vermogen van vruchten en planten wil herontdekken, kan in het Museum voor de Oudere Technieken (Guldendal 20) in Grimbergen terecht. Daar kun je ook zien hoe wol met natuurlijke materialen wordt geverfd. De kleur van wasgoed en waspoeder is het onderwerp van de educatieve expositie 'Grote wasjes, kleine wasjes, wit of bont', die ter gelegenheid van de Erfgoeddag werd samengesteld. Dat wassen vroeger hard la-beur was, kun je aan den lijve ervaren tijdens de workshop 'Witter dan wit'. Stroop je mouwen al maar op!

In de Markthallen (Stationsplein) van Overijse exposeren fanfares en harmonieën hun opmerkelijk-

ste instrumenten, vaandels en kostuums. Foto's en documenten belichten hun rijke geschiedenis. Zeven fanfares geven in de vroege namiddag onder leiding van Wilfried Mondt samen een concert. Nadien treedt de groep Swinshift op. De Koninklijke Heemkundige Kring Sint-Hubertus in Tervuren organiseert in zaal Papeblok (P.Vandersandestraat 15) een tentoonstelling met kleurrijke vlaggen, banieren en affiches. Familieschilden met kleurige symbolen sieren het Oud Gasthuis (Gemeenteplein 26) in Asse. Er wor-

den daar ook riddersverhalen verteld, die worden afgewisseld met spectaculaire Excalibur-demonstraties en middeleeuwse dansen.

In het Algemeen Rijksarchief in Brussel liggen ingekleurde kaartenboeken, geïllustreerde stambomen en rijke middeleeuwse miniaturen te kijk. In de Brusselse Sint-Michielskathedraal maken gidsen de bezoeker attent op verborgen kleuren.

Ludo Dosogne

Erfgoeddag 'In kleur'

Zondag 23 april in Vlaanderen en Brussel
Alle activiteiten zijn gratis en lopen van 10.00 tot 18.00 u.

Alle informatie over de Erfgoeddag vindt u in de programmabrochure die verkrijgbaar is bij alle deelnemers aan de Erfgoeddag en in alle bibliotheken. U kunt deze brochure ook bestellen via de Vlaamse Infolijn op 0800-3 02 01 of via www.erfgoeddag.be

DONDERDAG 13 APRIL

WEZEMBEEK-OPPEM

GC de Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Nanny McPhee

● 20.00

ZONDAG 16 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Dennis van Rita

● 20.00

DINSDAG 18 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Munich

● 20.30

ZONDAG 23 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Seven Swords

● 20.00

MAANDAG 24 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Walk the Line

● 20.30

DINSDAG 25 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

The Bow

● 20.30

DONDERDAG 27 APRIL

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC de Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

The Legend of the Sky Kingdom

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● 20.00

ZONDAG 30 APRIL

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Brokeback Mountain

● 20.00

**TENTOO
STELLINGEN**
VAN 1 TOT 30 APRIL
WEZEMBEEK-OPPEM

GC de Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:

Geva Deraeck en Wil Krebbeke

● doorlopend

VAN 5 APRIL TOT 8 MEI
WEMMEL

GC de Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit:

'De resteneter' door An Laureys

● doorlopend

TOT 5 APRIL
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

'Voor de achterkant van de saloncondities' door Vaast Colson,

Ivo Provoost & Simona Denicoloai

● doorlopend

VAN 7 TOT 30 APRIL
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

't Is poppenspel'

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● ma tot vrij van 10.00 tot 23.00,

za en zo van 11.00 tot 18.00

TOT 30 APRIL
MEISE

Nationale Plantentuin 02-260 09 69

Domein van Bouchout

'Magnoliawandeling'

● vanaf 9.30

VAN 15 TOT 17 APRIL
MEISE

Nationale Plantentuin 02-260 09 69

Domein van Bouchout

Tentoonstelling 'Ikebana'

● vanaf 9.30

VAN 22 APRIL TOT 23 MEI
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Angel Vergara en Damien Delepeleire

● doorlopend

VERNIEUWDE KVS VERWEVEN MET DE STAD

Stadstheater als anti-gif tegen verkilde samenleving

Bij druilerig weer is het nog een modderige bedoening rond de KVS; het barokke pand in de Lakensestraat in Brussel stond jarenlang in de steigers voor dringende renovatiewerken. Buiten springt vooral de opgefriste gevel in het oog, maar ook vanbinnen onderging het gebouw ingrijpende veranderingen. Zo beschikt de KVS nu over een spiksplinternieuwe, comfortabele theaterzaal in bonbonnièrevorm, waarvan het speelveld beduidend groter is dan vroeger. Door de ramen van het toneel priemt overdag het zonlicht. En wie weet, vangen we als het buiten donker wordt misschien wel een glimp op van de sterrenhemel. Voor het openingsweekend op 8 en 9 april a.s. zijn maar liefst vijftien koren en een resem performers uitgenodigd die samen met het publiek 'Uit de Bol' gaan.

'We zijn nu helemaal verweven met de stad', benadrukt artistiek coördinator Jan Goossens. 'In het gerenoveerde gebouw huist geen traditioneel gezelschap, dat onder toezicht van een intendant aan een boekenkastrepertoire tikkert. We hebben daarentegen contact gelegd met de verschillende gemeenschappen en een netwerk uitgebouwd zodat we artiesten van uiteenlopende culturen bij het bedenken en het invullen van de producties kunnen betrekken. We snijden thema's aan die ook boeiend zijn voor groepen in de samenleving waarvan beweerd wordt dat ze nooit naar het theater gaan. De KVS is geen UFO, maar een uitnodigende ontmoetingsruimte voor spannende theaterervaringen.'

Ontmoedigende ervaring

Uit enkele ontmoedigende ervaringen in de Bottelarij in Molenbeek, waar de KVS tijdens de verbouwingswerkzaamheden vijf jaar resideerde, heeft het artistiek team veel geleerd. 'De Molenbeekse buurtbewoners konden de ruimte gebruiken voor huwelijksfeesten of andere bijeenkomsten. We lieten gerenomeerde Arabische muzikanten, dichters en theatermakers uit Noord-Afrika overkomen en organiseerden twee keer een Marokkaans festival. Toch werden we tijdens het eerste seizoen door de omwonenden geboycot. De mensen uit de omgeving hadden aan deze Arabische programmatie klaarblijkelijk geen boodschap. Ook het traditionele KVS-publiek maakte de overstap niet. Toch willen we een constructieve bijdrage blijven leveren om de communicatie tussen de verschillende gemeenschappen te bevorderen. We zijn tot het inzicht gekomen dat we vooral een podium moeten bieden aan allochtone theater- en danstalenten die in de hoofdstad zijn gevestigd maar nog onvoldoende bekend zijn. Daarmee scoor je beter dan met het uitnodigen van kunstenaars uit de Maghreb', aldus Jan Goossens. Tegelijk wordt er ook over gewaakt dat het Vlaams

karakter van de KVS behouden blijft, bedrukt Goossens. 'Erik Devolder pakt nog dit seizoen uit met 'De Damen'. Het is de allereerste keer dat de KVS en de Gentse toneelgroep Ceremonia een gezamenlijke productie opzetten. Volgend jaar staat er zelfs een

FOTO: TOON GROBET

'De KVS is geen UFO, maar een uitnodigende ontmoetingsruimte voor spannende theaterervaringen', aldus Jan Goossens.

megaproject op stapel met de 'gespeelde familietoonstelling' Tijnl 1 en Tijnl 2. Daarin baseert regisseur Rieks Swarte zich op de briefwisseling tussen zijn naar Haarlem gevluchte grootvader Jos De Klerk en de Antwerpse toneelschrijver-regisseur Anton Van de Velde, zijn schoonbroer.

Intense gevoelens

De KVS verlaat principieel de platgetreden paden. 'We azen niet op gevestigde namen, maar geven liever jonge regisseurs en choreografen een platform. Uit ons aanbod blijkt dat ook buiten Europa en de Verenigde Staten inventieve podiumkunstenaars bedrijvig zijn. We verwelkomen binnenkort bijvoorbeeld artiesten van andere continenten, die in Venen op uitnodiging van Peter Sellars een stuk maken op basis van de muziek van Mozart.' Een stadstheater is volgens Jan Goossens een anti-gif tegen de anonimiteit. 'Omdat het theater door de beperkte zaalcapaciteit voor enkele honderden toeschouwers nooit een massamedium kan worden, voelen de toeschouwers en de acteurs zich met elkaar verbonden. Ze delen hun gevoelens veel intenser dan in een filmzaal. Daar hebben we in onze verkilde maatschappij meer dan ooit behoefte aan.'

Ludo Dosogne

Brussel, KVS, Arduinkaai 7

 ● 02-210 11 00 en www.kvs.be

'Uit de Bol', de officiële opening van de vernieuwde KVS op 8 en 9 april is uitverkocht

Op stap in Vlaams-Brabant met deze brochures

Vlaams-Brabant, dat is zowel cultuur ontdekken in kunststad Leuven als wandelen en fietsen in de groene regio's Hageland en Groene Gordel. Deze brochures inspireren u ongetwijfeld bij het uitstippelen van uw uitstap.

Genieten in Vlaams-Brabant, met uitneembare toeristische kaart

Via de verschillende regio's Hageland, Groene Gordel en kunststad Leuven maakt u kennis met het gevarieerde toeristisch aanbod in Vlaams-Brabant. Toerisme Vlaams-Brabant heeft in diverse streken van de provincie wandelingen en fietsroutes uitgetekend en bewegwijzerd. Van elke route is er een kaart met een beschrijving, waarin de nodige aandacht wordt besteed aan het landschap en de monumenten. Op de toeristische kaart vindt u de startpunten van de fiets- en wandelrouten en de plekje's waar iets moois of interessants te ontdekken valt en waar u dus zeker even halt moet houden.

Uitstappen voor groepen

Plant u met uw vereniging een uitstap? Dan hoeft u het voor dit dagje samen uit in een heerlijk ontspannen sfeer niet ver te zoeken. In 'Uitstappen voor groepen' vindt u een heleboel ideeën voor kant-en-klare dagtochten, halve dagtochten of kortere bezoeken. Ook minder traditionele uitstappen komen aan bod en voor volwassenen met een handicap worden een aantal 'cultuurbelevingsprojecten' met een aangepast programma voorgesteld. In deze editie besteedt Toerisme Vlaams-Brabant extra aandacht aan groepsuitstappen rond het project 'Bruegel 06' in de Groene Gordel dat in mei e.k. van start gaat.

Lekker uit slapen

Deze logementsbrochure bevat een volledig overzicht van alle hotels, gastenkamers, vakantiewoningen, campings en groepsverblijven - al dan niet op het platteland - waar een warm bed op u wacht. Zo hoeft u niet verlegen te zitten om een logeeraadres tijdens uw ontdekkingsstocht door Vlaams-Brabant.

Al deze brochures zijn gratis. U kunt ze aanvragen bij Toerisme Vlaams-Brabant (tel. 016-26 76 20, toerisme@vlaamsbrabant.be, www.vlaamsbrabant.be/toerisme) of bij de toeristische diensten.

TOT 30 APRIL

DILBEEK

Tat Art Gallery 02-647 50 32
Kalenbergstraat 9

Serge Deriemaeker

van do tot zo van 19.00 tot 24.00

TOT 2 MEI

DWORP

Vormingscentrum Destelheide
Destelheidestraat 66 02-380 39 15

HE: 'To be shaped or created' door Chris Beirens (fotografie)

doorlopend tijdens de kantooruren

TOT 15 OKTOBER

TERVUREN

Koninklijk Museum voor Midden-Afrika
Leuvensesteenweg 13 02-769 52 11

'Vlinders'

van di tot vr van 10.00 tot 17.00, za en zo van 10.00 tot 18.00

DONDERDAG 6 APRIL

TERVUREN

Parochiezaal 02-767 68 63
Kerkstraat

'Oude teelttechnieken'

door Luc Van Hoegaarde
organisator: Koninklijke Heemkundige Kring St.-Hubertus
20.00

VRIJDAG 7 APRIL

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal 02-720 20 67
Kouterweg 2

'Klein fruit, verzorging en snoei' door Leo Quintelier

organisator: VELT-Zaventem
20.00

DINSDAG 18 APRIL

SINT-ULRIKS-KAPPELLE

Kasteel La Motte 02-466 20 30
Lumbeekstraat 20 (CC Westrand)

'Recht op gezondheid - Water, levensnoodzakelijk, ... maar dodelijk' door Marc van Goethem, dokter

14.00

VRIJDAG 21 APRIL

SINT-PIETERS-LEEUEW

GCC Coloma 02-377 23 91
(Brigitte Vandamme)

J. Depauwstraat 25

'Ontmoetingen met Frankrijk'

dia- en klankpresentatie door Elly en Theo van Liempt over tuinen in Parijs, Versailles, Normandië, ...
organisator: VVPV

20.00

ZATERDAG 22 APRIL

HOEILAART

GC Felix Sohie 02-657 51 50
Gemeenteplein 1 (De Notenboom)

Gespreksnamiddag rond mantelzorg en zelfzorg (vooraf inschrijven)

organisator: De Notenboom

14.00 tot 17.00

VRIJDAG 28 APRIL

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht MIRA
Abdijstraat 22 02-269 12 80

Astroclub:

'De nieuwe planeten'

19.30 stipt

CURSUSSEN

3, 6 EN 7 APRIL

GRIMBERGEN

Athena Brabant 02-460 44 92
Humbeeksesteenweg 184

'Van Stof tot Kunst'

10.00 tot 16.00

DINSDAG 4 APRIL

GRIMBERGEN

CC Strombeek
j.c.peters@versateladsl.be en
Gemeenteplein www.boekbinden.be

Workshop 'Lumbeck'

organisator: De Brabantse Boekbindersgilde

19.30 tot 22.00

4, 5 EN 6 APRIL

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC de Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

'Gooi dat nog niet in de vuilbak, mama', speelgoed maken

uit recyclagematerialen - van 8 tot 12 jaar

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

9.30 tot 12.00 en 13.00 tot 15.30

WOENSDAG 12 APRIL**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Workshop 'Recy-kleren'

van 12 tot 18 jaar (vooraf inschrijven)

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● 13.30 tot 16.30

VRIJDAG 14 APRIL**GRIMBERGEN**

CC Strombeek

j.c.peters@versateladsl.be en

Gemeenteplein www.boekbinden.be

Start stage basisinitiatie**'Boekbinden'**

organisator: De Brabantse Boekbindersgilde

● 19.00 tot 22.30

WOENSDAG 19 APRIL**SINT-ULRIKS-KAPELLE**

Kasteel La Motte 02-508 89 11

Lumbeekstraat 20

'Kennismaking met digitale fotografie' (vooraf inschrijven)

organisator: Vakantiegenoegens

● 19.30 (27/4 ook in Diegem)

DONDERDAG 20 APRIL**ZELLIK**

Haviland 02-467 11 69

Brusselsesteenweg 617

Start cursus 'Thuiscomponeren ... voor iedereen'

organisator: Haviland

● 19.00 tot 22.00

20 EN 27 APRIL, 11 EN 18 MEI**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC de Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Cursus 'Photoshop Elements voor beginners'

● 10.00 tot 12.00

22 EN 24 APRIL**GRIMBERGEN**

Athena Brabant 02-460 44 92

Humbeksesteenweg 184

'Kransen maken'

● 10.00 tot 16.00

DONDERDAG 27 APRIL**DIEGEM**

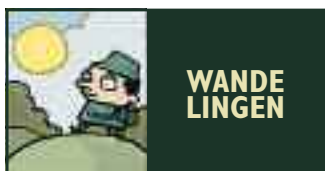
Gemeentelijk Cultureel Centrum

De Cockplein 02-508 89 11

'Kennismaking met digitale fotografie' (vooraf inschrijven)

organisator: Vakantiegenoegens

● 19.30 (19/4 ook in Sint-Ulriks-Kapelle)

ZONDAG 9 APRIL

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

organisator: Natuurgroepering Zoniënwoud i.s.m. Inverde

'Geuren en kleuren in de natuur', begeleid wandeling door het Arboretum van Groenendaal

● start om 14.00 aan het Bos-

museum Jan van Ruusbroec,

Duboislaan 6 in Hoeilaart

MAANDAG 17 APRIL

02-687 42 94 (Jacqueline van der Horst)

organisator: De IJsetrappers Overijse vzw

Lentewandeltocht

● start van 8 tot 15.00 in de

gemeentelijke zaal De Linde, Pas-

torijstraat in Ottenburg (6, 12,

18 en 24 km)

ZONDAG 23 APRIL

www.natuurpuntleeuwse natuurvrienden.be

organisator: Natuurpunt Leeuwse

Natuurvrienden

20 jaar Leeuwse Natuurvrienden met inhuldiging nieuwe infoborden, openstellen van een wandelpad en oprichting van een kijkwand voor de observatie van watervogels

● om 10.00 in Natuurgebied Volsebroek (zijstraat van de Hoogstraat naar het Wachtbekken van Volsem) in Sint-Pieters-Leeuw

ZONDAG 23 APRIL

02-569 69 92

organisator: KWB Schepdaal-Pede

Hallerboswandeling

● samenkomst om 13.15 op de markt van Schepdaal, start om 14.00 aan het Hallerbosmuseum, Vlasmaktdreef in Halle

ZONDAG 23 APRIL

02-769 20 81 (Toerisme Tervuren vzw)

organisator: Toerisme Tervuren

Arboretum- en sprookjeswandeling voor kinderen en een bus-

rondrit door Tervuren voor volwassenen

● start om 14.00 op de Parking Vlaktedreef (Arboretumwandeling) en het Marktpllein (busrondrit en sprookjeswandeling) (vooraf inschrijven)

MAANDAG 1 MEI

02-769 20 80

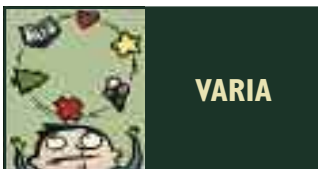
organisator: VVV Tervuren en Koninklijke

Heemkundige Kring St.-Hubertus

Ravensteinwandeling

● start om 14.30 op de Markt

van Tervuren (vooraf inschrijven)

VAN 7 APRIL TOT 8 MEI**GROOT-BIJGAARDEN**

Kasteel van Groot-Bijgaarden

Van Beverenstraat 02-344 62 73 en

www.kasteelgrootbijgaarden.be

Lente in Groot-Bijgaarden:

meer dan een miljoen bloembollen, tentoon-

stellingen en een speelplein voor de kinderen

● 10.00 tot 18.00

ZATERDAG 8 APRIL**GEUZESTREEK**

054-32 72 92 en

www.toerismepajottenland.be

'Open deur' in de Geuze-

streek, een stukje Pajottenland onder begeleiding van een gids (vooraf inschrijven): de Abdij van Affligem, de Bruegelwandeling in Sint-Anna-Pede, het Erasmushuis in Anderlecht, het Kasteel van Gaasbeek, de Pedemolen in Schepdaal, het retabel van de Heilige Maagd in de kerk van O-L-V Lombeek, 'Thuis' in Ternat

ZATERDAG 22 APRIL**OVERIJSE**

Stationsstraat

Ecomarkt met straatanimatie,

theater, muziek en recyclagekoopjes

• in het kader van recyclagefestival Spiraal

● 9.00 tot 16.00

ZONDAG 23 APRIL**SINT-ULRIKS-KAPELLE**

Kasteel La Motte 02-532 47 74

(Nicole De Groodt)

Lumbeekstraat 20

Tuin- en Decodag

• organisator: Inner Wheel Club Gaasbeek,

ten voordele van allerlei sociale werken

● 10.00 tot 18.30

ZONDAG 23 APRIL

02-767 26 34

organisator: Vakantiegenoegens Tervuren

Fietstocht met bezoek aan Kasteelhoeve Terhulpen en het Museum Fondation Folon

● start om 10.00 op de Markt

van Tervuren (vooraf inschrijven)

WOENSDAG 26 APRIL**VLEZENBEEK**

De Merselborre 02-371 22 62

Schaliestraat 2 (G.C.C. Coloma)

5de Dansdag voor personen met een beperking

● vanaf 19.15

ZATERDAG 29 APRIL**STERREBEEK**

Kerkdries

Bloemen- en plantenmarkt

met o.a. kinderatelier en demonstratie

bloemschikken

• organisator: Gemeentebestuur Zaventem

en Dorpsraad Sterrebeek

● 14.00 tot 18.00

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 mei tot 4 juni 2006 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 29 maart a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse**, met de vermelding **RandUit Agenda**. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be

REDACTIE **Petra Goovaerts**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Floris De Smedt**.

VORMGEVING **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Bouwen zonder miserie met de vzw Architecten-Bouwers

De lente zit in de lucht en dat is traditiegetrouw het moment waarop heel wat mensen die een huis willen laten bouwen of verbouwen zich reppen naar bouw- en interieurbeurzen om ideeën op te doen voor hun ultieme droom. Dat de realisatie van die droom voor menigeen vaak een ware nachtmerrie wordt door conflicten met aannemers, prijsoverschrijdingen, papieren rompslomp e.d. is een publiek geheim. Toch kan het ook anders. Wie een beroep doet op de vzw Architecten-Bouwers is verlost van al die kopzorgen en mag er zeker van zijn dat zijn huis binnen de gestelde termijn en de overeengekomen prijs wordt opgeleverd. De architect begeleidt heel het bouwproces en hij is de enige waarmee de opdrachtgever te maken heeft. Architecte Kati Lamens uit Grimbergen is sinds 1 januari van dit jaar voorzitter van de beroepsvereniging Architecten-Bouwers waarbij intussen zo'n 100 architecten uit het hele land zijn aangesloten. Haar collega Steven Daelman is voorzitter van het dienstencentrum van Architecten-Bouwers dat instaat voor een optimale begeleiding van de aangesloten leden.

'Ruim zeventig procent van mijn klanten maakt gebruik van de formule van Architecten-Bouwers', vertelt Kati Lamens. 'Vooral jonge tweeverdieners met kinderen hebben geen of weinig tijd om met aannemers te onderhandelen, laat staan de bouwwerf op te volgen om vertragingen te vermijden en erop toe te zien dat de afgesproken prijs wordt gerespecteerd. Veel mensen kiezen daarom voor een kant en klare woning, waarvan de prijs vastligt en waarbij ze zich geen zorgen hoeven te maken over de contracten met de aannemers of over de levering van de bouwmaterialen. Daar staat als nadeel tegenover dat je als bouwheer een standaardmodel moet kiezen uit een catalogus en dat geen rekening wordt gehouden met je individuele wensen. Architecten-Bouwers biedt een alternatief; onze vereniging combineert de voordelen van de aanpak van de klassieke architect met de formule van sleutel-op-de-deur', aldus Kati Lamens en Steven Daelman.

Eén aanspreekpunt

Als je een woning laat ontwerpen door Architecten-Bouwers ben je als bouwheer vrij om een bepaalde stijl of bepaalde materialen te kiezen. 'We leveren een volledig geïndividualiseerd project op maat van de klant, waarbij de architect zijn onafhankelijkheid behoudt ten aanzien van de aannemers. Zo heeft de klant de garantie dat zijn belangen voor de volle honderd procent door de architect wor-

den behartigd, terwijl dit in mindere mate het geval is bij sleutel-op-de-deur woningen', benadrukken Kati en Steven. Ze sommen nog verschillende andere voordelen op: 'Voor de bouwheer is de architect het enige aanspreekpunt. Hij hoeft zich dus geen zorgen te maken over de tijdige oplevering noch over de kwaliteit van de uitvoering. In de formule van Architecten-Bouwers krijgt de architect immers een mandaat of volmacht van de klant om aannemers en leveranciers te kiezen, de werken op de werf te coördineren en te controleren. De architect betaalt ook de facturen. Op die manier wordt de klant verlost van veel papieren rompslomp, maar hij behoudt wel gedurende het hele bouwproces inspraak in het bouwproject. Een ander niet te onderschatten voordeel van onze aanpak is dat de bouwheer verzekerd is tegen het overschrijden van de prijs en de bouwtermijn. De vereniging Architecten-Bouwers verbindt er zich toe het bouwproject binnen een vooraf bepaald budget en een afgesproken termijn op te leveren. Bij budgetoverschrijdingen of vertraging moet de verzekeringsmaatschappij de klant daarvoor vergoeden.'

Om dat laatste in de mate van het mogelijke te vermijden, werd door inspraak in het bouwproject een scenario opgesteld waarbij weinig aan het toeval wordt overgelaten. De architect maakt eerst het bouwdoosje op en dient dit vervolgens in bij de NV dienstencentrum Architecten-Bouwers, die het controleert en verifieert. Ervaren architecten van Architecten-Bouwers bekijken daarna of het vooropgestelde budget en de geplande bouwtermijn realistisch zijn. Pas na een positieve beoordeling door de NV dienstencentrum van de vereniging Architecten-Bouwers wordt het

Kati Lamens

FOTO: FILIP CLAESSENS

dossier ingediend bij de verzekeringsmaatschappij. 'De haalbaarheid van het geplande bouwproject wordt dus in feite driemaal getoetst: ten eerste door de architect, ten tweede door een team van Architecten-Bouwers en ten derde door de verzekeringsmaatschappij', benadrukken onze gesprekspartners. 'Omdat de vereniging Architecten-Bouwers meerdere dossiers indient bij dezelfde verzekeringsmaatschappij, kan de klant zich bovendien tegen bijzondere gunstige voorwaarden laten verzekeren tegen een of meerdere partners die in gebreke zouden blijven. Bij een eventueel conflict hoeft de klant niets te ondernemen, maar is het de verzekering die de procedure tegen de aannemer inleidt en opvolgt.'

Steven Daelman

op-de-deur firma's ongeveer 20 procent winstmarge nemen op de onderaannemingen. Bij een goed beheer van het budget kan de totale kostprijs bij de eindafrekening soms zelfs lager uitvallen dan oorspronkelijk begroot. Het batig saldo gaat dan in tegenstelling tot bij een kant en klare woning integraal naar de klant die het naar eigen goeddunken kan besteden. Als bouwheer moet je bovendien geen tijd investeren in moeilijke onderhandelingen met aannemers en leveranciers van materialen. Doordat de werken beter op elkaar worden afgestemd, bespaar je op de uitvoeringskosten. Aannemers plooiën

FOTO: FILIP CLAESSENS

zich ook makkelijker naar de wensen van Architecten-Bouwers omdat ze op die manier hun toekomstige opdrachten veilig willen stellen. Als particulier heb je weinig verhaal tegen een aannemer die het budget overschrijdt, want de rechtbank staat een overschrijding toe van 10 procent. Bij Architecten-Bouwers moet de verzekeringsmaatschappij de klant vergoeden als het budget wordt overschreden, zelfs al gaat het maar om een euro. Tenslotte, als de architect om een of andere reden wegvalt, zal de vereniging Architecten-Bouwers in een vervanging voorzien. Het dossier blijft

dus verzekerd ongeacht de persoon van de architect.

Veel opdrachtgevers denken ten onrechte dat ze kunnen besparen op de kosten voor het bouwproject door de rol van de architect te beperken. In de praktijk is het juist andersom: door de architect tot spilfiguur te maken van het bouwproject,

kunnen ze juist besparen op het totale prijskaartje', besluiten Kati Lamens en Steven Daelman heel zelfverzekerd.

Klant en architect worden er beter van

In de formule van de Architecten-Bouwers is de architect duidelijk de spilfiguur bij de verwezenlijking van het bouwproject. 'We willen als vereniging een tegengewicht bieden tegen een tendens die de architect almaar meer ondergeschikt en afhankelijk maakt van de bouwfirma's', verduidelijken Lamens en Daelman. 'Met onze beroepsvereniging die in 1985 werd opgericht, willen we de architect opnieuw meer gewicht en invloed geven in het hele bouwproces.'

De vereniging Architecten-Bouwers telt momenteel ongeveer 100 leden, maar volgens Steven Daelman en Kati Lamens zullen er dat in de nabije toekomst heel wat meer worden. 'Architecten-Bouwers werkt met een formule die zowel voor de bouwheer als de architect erg aantrekkelijk is. De klant weet zich verzekerd van maximaal comfort en juridische zekerheid, terwijl de architect een totaaloverzicht behoudt over de werken. Dat biedt hem de garantie dat de eigenheid van zijn design tijdens het bouwproces niet verloren gaat. De vereniging Architecten-Bouwers bundelt daarnaast een aantal diensten voor de architect en investeert in vorming van de leden om hen beter op hun nieuwe taak voor te bereiden.'

Financieel gewin

Natuurlijk rijst de vraag of de aanpak van Architecten-Bouwers duurder uitvalt dan bij de gebruikelijke procedure? Volgens Kati Lamens en Steven Daelman is dat zeker niet het geval. 'We rekenen het gangbare tarief van 8 procent voor het ereloon van de architect. Daarbij komt een vergoeding voor de coördinatie van de werken en de administratieve opvolging. Voorts een percentage voor de verzekeringspremie en een bijdrage in de administratiekosten van de NV dienstencentrum van Architecten-Bouwers. In totaal 13 procent. Met de formule van Architecten-Bouwers ben je financieel dus zelfs beter af, want vergeet niet dat sleutel-

'Door de architect tot spilfiguur van zijn bouwproject te maken, bespaart de opdrachtgever op het totale prijskaartje'

Gerard Hautekeur

Meer informatie: vzw Architecten-Bouwers, Twee Huizenweg 75/15, 1200 Brussel, tel. 02-770 92 22 of via de website www.a-b.be

Construire sans soucis avec l'asbl Architectes-Bâtisseurs

Le printemps est dans l'air. La saison traditionnelle pour commencer à rêver de construire ou rénover sa maison. Les foires et salons du bâtiment et de la décoration intérieure foisonnent, vous submergeant d'idées pour réaliser votre rêve ultime. Malheureusement, la réalisation de ce rêve se transforme souvent en véritable cauchemar en raison de conflits avec des entrepreneurs, dépassements de budget, tracasseries administratives etc. Or, ces problèmes sont évitables. Si vous faites appel à l'asbl Architectes-Bouwers, tous ces soucis vous seront épargnés et vous pouvez être sûr que votre maison sera terminée dans les délais prévus et au prix convenu. L'architecte accompagne tout le processus de construction et il est le seul interlocuteur du maître d'ouvrage. Depuis le 1er janvier dernier, l'architecte Kati Lamens de Grimbergen préside l'association professionnelle Architectes-Bâtisseurs qui regroupe entre-temps pas moins de 100 architectes aux quatre coins du pays.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Het mooiste aan zo'n boekenbeurs is de vondst. Net als de goudzoeker die eeuwig en altijd op zoek is naar het klompje dat hem naar de goudader zal leiden, of hij die diamanten zoekt in het zand iets wil zien schitteren, is de ware boekenliefhebber verslaafd aan het zoeken zelf, en blijven diamanten schaars. In Strombeek-Bever had ik al een paar keer geluk. Vorige keer vond ik er een kreukvrij exemplaar van het beroemde boekje van H. Aelvoet 'Honderd vijftwintig jaar verfransing in de agglomeratie en het arrondissement Brussel (1830-1955)'. Later vroeg een lezer van RandKrant of hij het ook eens mocht vasthouden.

Er worden her en der tweedehandsboekenbeurzen gehouden, en er zijn overal vondsten te doen: op de zondagsmarkt in Heist-op-den-Berg, bijvoorbeeld. 'In Hèst' zeggen de mensen daar. Je waant je er precies in een of ander Kempens feuilleton van de Vlaamse televisie. Op de zondagsmarkt verkopen wat wij, stadsmensen, 'de boertjes' noemen, eigen prei, aardappelen en krulkool. Verder is er een markt met kleidij, voedsel, dieren en planten, maar ook een enorme brocante. In een loods liggen tweedehandsboeken. Daar vond ik een exemplaar van 'Vlaanderens Weezang', een brochure uit 1917, waarin de (streng) auteur Severus (die gewoon Severeys heette), vanuit de loopgraven aan de IJzer een bitter en ongenueanceerd beeld van het Vlaanderen van toen borstelt. Wie wil weten waar Vlaanderen vandaan komt, moet deze brochure lezen. Helaas is ze vrijwel onvindbaar geworden, maar u mag de mijne wel eens vasthouden.

Mijn jongste vondst deed ik op een zondagochtend in Couvin. In een snuffelbak lag een brochure met een groene kaft, die me meteen intrigeerde. Boventitel: 'Les documents du

Op boekenjacht

Een keer per jaar liggen in het cultureel centrum van Strombeek-Bever rekken en tafels vol met tweede-, derde- en vierdehandsboeken. Mijn vrouw en ik zijn daar dan zo snel mogelijk bij. Vooraf bezweren we elkaar dat we deze keer uiterst kieskeurig zullen zijn, want stapels boeken verdringen ons langzaam maar zeker uit ons huis. De verleiding is echter telkens te groot, en dus komen wij beladen met kartonnen dozen vol literatuur en kennis terug. Gelukkig duurt die tweedehandsboekenbeurs maar drie dagen, anders zou de schade niet te overzien zijn.

Congrès National Wallon'. Titel: 'Les cahiers des Griefs Wallons'. Ondertitel: 'Le problème de la dépopulation'. Daar lag mijn goudklomp, want dit kende ik. In 1945 organiseerden de belangrijkste Waalse verenigingen een congres waarop over de toekomst van Wallonië werd nagedacht. In dat jaar, vlak na de oorlog, was de sfeer in België zéér anti-Vlaams. Oudere flaminganten zullen zich herinneren dat op dit congres een relatieve meerderheid voor aanhechting van Wallonië bij Frankrijk stemde. Men maakte daar meteen 'réunion' van, of wederaanhechting, wat fout was, want Wallonië maakte in zijn geheel nooit deel uit van Frankrijk. Later werd deze stembeurt omschreven als 'le vote du coeur', ('de stem van het hart'); in een tweede stembeurt, en na lobby-

werk van de aanwezige politici, keurden de congressisten met een overgrote meerderheid de invoering van een radicaal federalisme goed: 'le vote de la raison'. De stem van de rede had het maar moeizaam gehaald, en het rattachisme - of de leer die de lotsverbondenheid van Wallonië met Frankrijk voorhoudt - heeft diepe wortels.

In die periode werd de politieke en burgerlijke discussie in Wallonië geheel overheerst door het probleem van de ontvolking: la dépopulation. Twee wereldoorlogen hadden het vertrouwen in de toekomst van de gemiddelde Waal ondermijnd, en de Waalse krijgsgevangenen hadden de hele oorlog in kampen doorgebracht, terwijl de Vlamingen al meteen van die slimme Duitsers naar huis mochten. De Brusselaars mochten kiezen, en er zijn daarna nooit meer zoveel Vlaamssprekende Brusselaars geweest als toen.

In de besluiten van deze brochure lees ik dat er maar één middel bestaat om Wallonië te redden: een zeer ver doorgedreven federalisme.

Er staat dat Wallonië alleen als een autonome regio, met een volheid aan bevoegdheden en middelen, kan overleven. Binnen België zal Wallonië altijd geminoriseerd worden. Maar, zo lees ik in de brochure, een zelfstandig Wallonië kan de ziekteverzekering en het systeem van de kinderbeijlagen aan de eigen behoeften aanpassen, of de economie zo organiseren dat de werkloosheid daalt. In hedendaagse termen komt dat erop neer dat dit Congrès National Wallon de splitsing van de sociale zekerheid en van de staathuishoudkunde vroeg. De Groep van de Warande heeft dus verre, Waalse voorlopers.

Ik deel dit maar mee omdat ik in Couvin dat groene boekje vond, niet omdat ik de splitsing van de sociale zekerheid een goede stelling vind.

Guido Fonteyn

van huizen en tuinen

Spaans Huis op het nippertje gered van ondergang

In oktober 2005 richtten enkele bezorgde Tervurenaars het actiecomité SOS Spaans Huis op. De leden konden naar eigen zeggen 'het getreuzel en het eeuwig uitstellen' van de restauratie van het Spaans Huis niet langer aanzien. 'Het heeft een enorm historisch belang', zo benadrukt Bruno Ceuppens van het actiecomité. Oorspronkelijk was er een zogenaamde banmolen van de hertogen van Brabant gevestigd. De inwoners van Tervuren en van Duisburg waren verplicht er hun graan tegen betaling te laten malen. Rond 1534 werd de houten molen vervangen door een stenen constructie. Uniek is dat de rekeningen van de molen tot in de zestiende eeuw bewaard zijn gebleven.

Kankerplek

Onder de aartshertogen Albrecht en Isabella kreeg de molen zijn huidige uitzicht. Tot de Oostenrijkse landvoogd Karel van Lorreinen in de 18de eeuw een zomerresidentie liet bouwen in Tervuren en er spraakmakende siertuinen liet aanleggen waarvan de sporen nu nog altijd duidelijk zichtbaar zijn in het park, had de molen een industriële functie. Nadien viel de bedrijvigheid stil. Via Leopold II, die het Museum liet bouwen en ook het huidige formele Franse park liet aanleggen, de Vossemvijver realiseerde en veel exotische bomen plantte, werd het Spaans Huis staatseigendom. Tot 1960 was het nog bewoond, sinds 1981 staat het leeg en is er nauwelijks nog enig onderhoud gebeurd. Er werden ooit wel plannen opgesteld,

Het Spaans Huis of de Gordaelmolen bij de Vossemvijver in het Park van Tervuren zou dan toch heel binnenkort worden gerestaureerd. Het Spaans huis - zo genoemd vanwege de grote langwerpige 'Spaanse' bakstenen waaruit het is opgetrokken - dateert uit de zestiende eeuw, maar de oorsprong ervan gaat terug tot de dertiende eeuw. Het gebouw staat al ruim twintig jaar leeg en verkeert in erbarmelijke staat: een deel van de muren is ingestort, vloeren zijn opgebroken, ramen en deuren zijn verdwenen en het interieur is grotendeels leeggehaald.

maar die werden nooit gerealiseerd. Met als gevolg dat het nu vervallen is tot een ruïne. Dat heeft voor een stuk te maken met de gebrekkige uitvoering van de opeenvolgende staatshervormingen van 1980 en 1988 die voorzagen dat het Park van Tervuren, samen met het deel van het Zoniënwoud dat op Vlaams grondgebied ligt, gratis moest worden overgedragen aan het Vlaams Gewest. Dat gebeurde pas in 2003, en dan nog maar heel gedeeltelijk. Een groot deel van het park, en met name de formele tuinen achter het museum, zijn nog steeds federaal eigendom en worden beheerd door de federale Regie der Gebouwen.

Na de overdracht restaureerde de af-

deling Bos & Groen van het Vlaams Gewest de Vossemvijver en een deel van het omringende bos. Maar het Spaans Huis, dat in afwachting van de overdracht in erfpacht was gegeven aan de stichting Erfgoed Vlaanderen, bleef een kankerplek. Daar zou nu toch verandering in komen. Naar aanleiding van een Staten-Generaal over de toekomst van het Park van Tervuren eind januari, raakte bekend dat het Vlaams Gewest de nodige kredieten voor de restauratie zou hebben gereserveerd en dat de werken nog dit jaar van start zouden gaan.

Blijft de vraag wat er met het gerestaureerde gebouw zal gebeuren. Ooit bestonden er plannen om er samen met de Brouwerij Palm een herberg/restaurant te installeren, maar dat stuitte en stuit nog altijd op een veto van Bos & Groen. Momenteel wordt eerder gedacht aan een sociaal-culturele of educatieve functie met misschien een klein museum over het park en vergaderruimten voor culturele verenigingen. Maar daarover is nog niets beslist.

Geen geld

Voor het federale gedeelte van het park ziet de nabije toekomst er minder rooskleurig uit. Door jarenlang inadequaat onderhoud is het park in vrij slechte staat en het masterplan van de Regie der Gebouwen om de hele site gefaseerd tegen 2010 te renoveren, zou momenteel zijn stilgelegd. Alleen de meest dringende onderhoudswerken zouden worden uitgevoerd.

Paul Geerts

Wolfspuiten in Dilbeek staalkaart van de Vlaamse natuur

In aansluiting op de publicatie van het boek 'Natuurlijk Vlaams-Brabant' dat vorig najaar verscheen en waarin een inventaris wordt opgemaakt van alle Vlaams-Brabantse natuurgebieden, brengt RandKrant in een reeks van acht afleveringen de interessantste natuurgebieden in de rand in kaart. Het kan daarbij zowel gaan over grote lappen grond als over petieterig kleine gebieden. Steeds staan de lokale natuurwaarden centraal. Het valt op dat er nog heel wat, veelal onbekende, pareltjes natuur zijn te vinden op een steenworp afstand van de grootstad Brussel. We geven u ook wandeltips om ze met eigen ogen te gaan bekijken.

De Wolfspuiten is een buitengewoon interessant natuurgebied vlakbij de Ring rond Brussel. Zijn rijke geschiedenis en de onwaarschijnlijk interessante biodiversiteit doen je werkelijk paf staan. Zoals overal in Vlaanderen heeft de mens ook hier zijn stempel gedrukt. Gelukkig was die overwegend groen getint, al ging dat niet altijd van harte...

De natuurzone beslaat alles samen ongeveer 90 hectare, maar die zijn niet allemaal beschermd. Het gedeelte dat langs de noordoostkant grenst aan het Cultureel Centrum Westrand in Dilbeek is dat wel. Dat deelgebied is bovendien sinds 1995 officieel geklasseerd als landschap door de afdeling Monumenten & Landschappen van het Vlaams Gewest.

Er loopt een wandelpad doorheen (vertrekpunt aan het Cultureel Centrum Westrand) dat je probleemloos kunt volgen en dat je langs de vele biotopen voert die de Wolfspuiten rijk zijn. Zo zie je onder meer een oud weidcomplex op een zuidwesthelling. Het niveauverschil is aanzienlijk

FOTO: FILIP CLASSENS

en in de ondergrond is nog wat kalk aanwezig, wat je onder meer kunt zien aan de plantengroei, zoals gewone agrimonie. Deze grasland- of berrimplant van de rozenfamilie die 's zomers bloeit met kleine gele bloemen en die zo'n 70 cm hoog kan worden, is een typische soort voor dit milieu. Langsheen een profijtig uitgeschuurd dalletje loopt

een kleine beek die beneden een moerassige zone creëert. Beekpunge, groot bronkruid en verschillende russen zijn de logische begroeiers. Hier grazen regelmatig koeien die het gras kort houden, waardoor andere plantensoorten meer kansen krijgen. Iets verder loop je op bosvarianten met een kletsnatte tot poederdroge onder-

DE WOLFSPUITEN PRAKTISCH

Een ideale manier om de Wolfspuiten beter te leren kennen, is deelnemen aan de geleide wandelingen. Daarna kun je op je eentje teruggaan om de fitnesses zelf te ontdekken.

Zowel de beheerder, de afdeling Natuur van de Vlaamse Gemeenschap, als Natuurpunt organiseren wandelingen in het gebied. Eerstgenoemde doet dat op 1 oktober eerstkomend. Vertrek om 10 uur aan de ingang van het Cultureel Centrum Westrand, Kamerijklaan z/n. Deze wandeling is gratis voor iedereen. Meer inlichtingen bij natuurwachter Tom Brichau op 0474-89 83 20 of op het secretariaat in Leuven: 016-21 12 50 (tijdens de kantooruren).

Natuurpunt organiseert geleide wandelingen in de Wolfspuiten op volgende data: zondag 14 mei, 13 augustus en 5 november. Vertrek telkens om 14 uur aan de ingang van CC Westrand. Meer inlichtingen bij de lokale natuurgids marc.bruneel@tiscali.be of op www.natuurpunt-dilbeek.be. De drie wandelingen zijn gratis voor leden, niet-leden betalen 1 euro.

Wie met het openbaar vervoer komt, kan vanaf het treinstation Dilbeek de bus (halte Moeremanslaan) nemen. Meer inlichtingen op www.delijn.be of op 070-22 02 00.

Gezien de aard van het terrein is het aan te raden laarzen mee te nemen. En met een verrekijker en/of loep zie je tien tot twintig keer meer!

Naturschutzgebiet Wolfsputzen in Dilbeek repräsentativ für die Natur in Flandern

Anschließend an das Buch 'Natuurlijk Vlaams-Brabant' ("Natürlich Flämisch-Brabant"), das im vorigen Herbst erschienen ist und in dem ein Inventar aller Naturschutzgebiete in Flämisch-Brabant erstellt wird, möchte RandKrant in acht aufeinanderfolgenden Heften die wertvollsten Naturschutzgebiete aus der Nähe von Brüssel beleuchten. Es fällt auf, dass es noch viele unbekannte, zauberhafte Perlen der Natur gibt, die nur einen Steinwurf weit von Brüssel entfernt liegen. In diesem ersten Artikel besuchen wir die *Wolfsputzen*, ein außerordentlich interessantes Naturschutzgebiet in der unmittelbaren Nähe des Brüsseler Rings, das etwa 90 ha groß ist. Es führt ein Wanderpfad durch dieses Gebiet, ausgehend vom Kulturzentrum Westrand in Dilbeek, dem man problemlos folgen kann und der an den vielen Biotopen in den *Wolfsputzen* vorbeiführt.

grond. Op sommige plaatsen is de begroeiing weelderig met onder meer heksenkruid, gele dovenetel, lelietje van dalen, grote keverorchis en eenbes. Andere opvallende botanische pareltjes zijn boshyacint en wilde narcis. Op sommige plaatsen ziet het er dan weer kaal uit. Dat is vooral zo waar de Amerikaanse eik de plak zwaait; hij houdt het daglicht grotendeels tegen zodat bodemplanten geen groeikansen krijgen. Op vele plaatsen zie je paddestoelen in allerlei geuren, maten en kleuren waarvan de namen tot de verbeelding spreken, zoals regenboog-russula, poederzwamgast, roodsteel-boleet, reuzenbovist, gekraagde aardster, peksteel, roodporiehoutzwam, ...

Aards paradijs voor kikkers en padden

Doorheen het laagste gedeelte van het gebied lopen de Laarbeek en de Steenvoordebeek, allebei met een matige waterkwaliteit. De hooilanden op de oevers, die meestal minder dan honderd meter breed zijn, herbergen een bijzonder waardevolle vegetatie. De echte koekoeksbloem steelt de show in de voorzomer, samen met de grote ratelaar en gele lis. Gewone moesdistel,

Als er één ding opvalt aan de Wolfsputzen, is het wel de grote verscheidenheid aan leefgemeenschappen

die duidt op kwelzones, is eveneens massaal van de partij. In een kwelzone komt het grondwater door opwaartse druk spontaan uit de bodem. Oorspronkelijk was dit regenwater dat door de hellingwanden sijpelt en hier aan de oppervlakte komt, een proces dat verschillende jaren in beslag kan nemen. Deze zone is ook een aards paradijs voor honderden bruine kikkers en padden. De meest opvallende plantensoort in de zomer is ongetwijfeld de reuzenpaardestaart die hier massaal voorkomt en die eveneens een kwelindicator is. Met zijn anderhalve meter is hij de grootste van de paardenstaartenfamilie waartoe onder meer het in Vlaanderen erg algemene heermoes hoort. Op de drogere maaiweiden zijn gele morgenster en gevlekte orchis de blikvangers. Om deze specifieke leefgemeenschappen in stand te houden, moet de

mens voor onderhoudsbeheer zorgen. Eén of twee keer per jaar is een maaibeurt nodig teneinde de ruigtekruiden en grassen wat in toom te houden. In de wijde omgeving van de vochtige plaatsen valt veel leven te bespeuren. Vooral de libellen laten zich van hun beste kant zien. Van mei tot september-oktober zie je ze in alle maten en kleuren rondvliegen; van het frêle lantaarntje tot de roekeloze keizerlibel, allemaal zijn ze op zoek naar prooien in de vorm van allerlei insectensoorten. De libellen zijn zonder uitzondering onschuldig voor de mens. Meer nog, ze zijn onze bondgenoten want ze verdelgen onder meer grote hoeveelheden dazen en muggen. Nadeel is dan weer dat de grote kleppers zich wel eens vergrijpen aan de vlinders die hier rondfladderen. Gelukkig komen er hier nog heel wat voor, meer dan in vele andere delen van Vlaanderen. Een van de meest zeldzame vlinders is ongetwijfeld de sleedoornpage, zo genoemd omdat het wijfje haar eitjes legt op takken van de sleedoorn. In de winter speuren vrijwilligers de sleedoornstruiken af om de eitjes te inventariseren, want dat is de beste manier om de aanwezigheid van de soort vast te stellen. De vlinder zelf houdt zich in de zomer immers meestal enkele meter boven de grond op zodat hij moeilijk is waar te nemen.

In de beschrijving van een natuurgebied mogen de vogels niet ontbreken. De meest opvallende broedvogels in de Wolfsputzen zijn onder andere de kleine karekiet, de kleine bonte specht, de sperwer en de torenvalk. De bosuil laat zich in het vroege voorjaar horen, de buizerd zie je het hele jaar door, goudvinken en sijsjes zijn vooral actief in het najaar.

Rijke zandsteengroeve

In enkele vochtige zones van de Wolfsputzen doet zich een eigenaardig na-

tuurfenomeen voor. Het water bevat er grote hoeveelheden kalk en onder invloed van de plaatselijke omstandigheden zetten zich op plantenstengels of takjes kristallen af die na verloop van jaren een soort witte aanslag vormen die duidelijk is te zien met het blote oog en die tufsteen of travertijn wordt genoemd.

De lokale zandsteengroeve heeft een heel bijzondere geschiedenis achter de rug. Ze ligt er nu wat verwaarloosd bij, maar ooit was het één van de vele intens bewerkte groeves ten westen van Brussel. De zandsteen diende als bouw materiaal voor vele gebouwen en verschillende kerken in de wijde omgeving, zoals onder meer het stadhuis van Leuven en de basiliek van Halle. Het hoogtepunt van ontginning lag in de vijftiende eeuw, en het is dan ook merkwaardig dat het litteken in de bodem tot vandaag nog zo goed is te zien. In de onmiddellijke omgeving ervan, maar in feite overal in de bospercelen van de Wolfsputzen, zie je wel eens de beschermde wijngaardslak die zich vooral thuis voelt op de warme kalkhellingen.

Als er één ding opvalt aan de Wolfsputzen, is het wel de grote verscheidenheid aan leefgemeenschappen. Op een totale beschermde oppervlakte van minder dan vijftig hectare vind je bijna een staalkaart van de Vlaamse natuur. Bronbos, poelen, droge en natte bossen, doornstruwelen, natte en droge graslanden tot zelfs lieflijke moestuintjes die grenzen aan het gebied en die ook hun steentje bijdragen aan die diversiteit.

Als je alles grondig wil bekijken, heb je zeker ettelijke uren nodig, want het zou jammer zijn om de Wolfsputzen op een draffe te bezoeken, te meer omdat er hier elk seizoen wel iets te beleven valt dat de moeite waard is.

Herman Dierickx

FOTO'S: FILIP CLAESSENS

Traditionele bieren in ere hersteld

Gert Christiaens (28) uit Sint-Pieters-Leeuw en Roland De Bus (31) uit Molenbeek ontmoetten elkaar tijdens hun studies aan EHSAL en leerden mekaar beter kennen tijdens nachtelijke kroegentochten. Het bier van brouwerij Oud Beersel stond daarbij hoog op hun lijstje van favorieten. Toen beiden vernamen dat Henri er de brui aan zou geven, besloten ze tot actie over te gaan. 'Twee jaar lang volgden we een brouwerscursus in Gent. Intussen leerde Henri ons de knepen van het vak.'

Bersalis

Het duo deed alles zelf: ze restaureerden de oude brouwerij, ontwikkelden een bierrecept, creëerden een marketingstrategie en een businessplan. Ze houden ook zelf de boekhouding bij en staan in voor de verkoop. Een fulltime job, dus? 'Toch niet. We kunnen het ons niet veroorloven onze baan op te geven. Beiden werken we nog altijd voltijds. Al onze vrije tijd gaat op dit moment naar de brouwerij. Gelukkig kunnen we ook op hulp van vrienden rekenen', legt Gert uit. 'Uiteindelijk hopen we van onze passie ons beroep te maken. Dat is toch het mooiste dat er bestaat?' Eind november van vorig jaar lanceerde het tweetal Bersalis, een tripel op basis van tarwemout, wat vrij uniek is en waarvan de benaming verwijst naar de oude Latijnse naam van Beersel. In de Lambik en de Geuze die vroeger in Oud Beersel werd gebrouwen, speelde tarwemout ook een hoofdrol. 'We wilden niet zomaar een nieuw bier op de markt brengen. Ons

Brouwerij Oud Beersel is een begrip in het Pajottenland. Al sinds 1882 wordt er op ambachtelijke wijze Oude Kriek, Lambik en Geuze gemaakt. De laatste van de generatie brouwers was Henri Vandervelden. Toen Henri in zijn onmiddellijke omgeving geen opvolger vond, besloot hij met pijn in het hart de brouwerij te sluiten. Maar dat was buiten twee jonge, ondernemende kerels gerekend. Bersalis, een tripel met een alcoholgehalte van 9,5°, is hun eerste wapenfeit.

'Er is een trend om de smaak van bier flauwer te maken, want de drank moet overal in de wereld worden geapprecieerd'

hoofddoel is om op termijn opnieuw Oude Lambik, Oude Geuze en Oude Kriek te produceren en de Bersalis moet de nodige inkomsten opleveren om dat proces te bekostigen.' Geen eenvoudig plan, bleek al snel. 'We hebben met veel moeite een lening gekregen. De banken waren onder de indruk van ons businessplan, maar ze schrokken van de lange duur van het productieproces.'

Flauw bier

Oude Lambik is een gedeponerd streekproduct. Het bier ontstaat door een spontane gisting die uniek is in de wereld. Die gisting wordt op gang gebracht door een aantal bacteriënsoorten die alleen in het Pajottenland in de lucht zitten. Nadat het brouwsel een nacht aan de buitenlucht is blootgesteld, wordt het bier in eiken vaten gegoten waarin het drie jaar moet rusten. Geuze-bier krijg je door jonge en oude Lambik te mengen en in flessen te laten hergisten. 'Nu zijn we op een kritiek punt gekomen, want de verkoop van Bersalis moet beginnen op te brengen zodat we verder kunnen investeren in de brouwerij.' Stap voor stap probeert het duo café-uitbaters te overtuigen om Bersalis in hun assortiment op te nemen. Makkelijk is dat niet. 'Ten gevolge van globalisering is er een trend om de smaak van bier flauwer te maken. De drank moet immers overal in de wereld geapprecieerd worden. Ons bier leent zich daar niet toe. Het is een bier met karakter. Daarom richten we ons op de echte bierliefhebber en proberen we vooral de uitbaters van gespecialiseerde biercafés ertoe over te halen Bersalis te schenken.'

En de smaak? Volgens de brouwers heeft Bersalis een verleidelijke en pittige voordronk, die in de mond evolueert naar een ronde, volle smaak.

Veronique Verlinden

Brouwerij Oud Beersel, Laarheidestraat 230, 1650 Beersel, www.oudbeersel.be
Elke zaterdag open van 9.00 tot 14.00

Sportimonium in Hofstade is meer dan een sportmuseum

Het Sportimonium, het sportmuseum dat is ondergebracht in het gerenoveerde strandgebouw in het Bloso-domein van Hofstade, is door de Vlaamse overheid erkend als museum op regionaal niveau. Anderhalf jaar na de opening van het Sportimonium, wil conservator Erik De Vroede samen met z'n medewerkers meer dynamiek brengen in het museum.

Het Sportimonium brengt aan de hand van historische radiofragmenten en televisiebeelden de geschiedenis van de sport tot leven. Heel wat grote sportlui, waaronder Johan Museeuw, Jean-Marie Pfaff, Kim Gevaert en Joël Smets hebben de voorbije jaren een van hun attributen of trofeeën aan het museum geschonken. Sinds mei 2004 kan het publiek de collectie van het Sportimonium bewonderen in een permanente tentoonstelling in het strandgebouw in het Bloso-domein van Hofstade. Onlangs werd het Sportimonium door Vlaams minister Bert Anciaux erkend als museum. 'Die erkenning als museum is voor ons heel belangrijk', vertelt conservator Erik De Vroede, 'want zo kunnen we de komende zes jaar rekenen op een jaarlijkse werkings-subsidie van 125.000 euro. Maar de erkenning betekent ook dat het Sportimonium met z'n collectie voldoet aan een bepaalde kwaliteitsstandaard en dat is natuurlijk ook van belang. We hebben jaren gewerkt aan het vergaren van onze collectie sportattributen en die inspanningen werpen nu hun vruchten af.'

Kennismaking met de 'grand-bi'

Deze lente pakt het Sportimonium uit met een aantal nieuwe initiatieven om het museum wat meer dynamiek te geven. 'Binnenkort opent onze volkssporttuin waar de bezoekers een aantal volkssporten zullen kunnen beoefenen. In Vlaanderen bestaan nog heel

Deze lente pakt het sportimonium uit met nieuwe initiatieven om het museum meer dynamiek te geven

wat volkssporten zoals handboog-schieten op de staande of liggende wip, krulbol, trabolling of beugelen, waarvan de oorsprong dateert van honderden jaren geleden', legt conservator Erik De Vroede uit. 'Een gids geeft in de volkssporttuin eerst een woordje uitleg en dan kunnen de belangstellenden het allemaal zelf proberen.' Binnen een paar maanden opent ook het gloednieuwe Sportimoniumlabo de deuren. 'In het labo kunnen de bezoekers hun fitheid testen op verschillende toestellen. We willen hen ook sportattributen van vroeger voorschotelen. Zo zullen ze onder meer kennis kunnen maken met een zogenaamde 'grand-bi', een fiets met een heel groot en een heel klein wiel. Wie daarop probeert te fietsen, zal snel merken dat dat niet zo eenvoudig is', lacht Erik De Vroede.

Zonnekloppers verleiden

Vorig jaar lokte het Sportimonium zo wat 10.000 bezoekers. Dat moeten er de komende jaren meer worden en precies daarom lanceert het museum nieuwe initiatieven zoals de volkssporttuin en het labo. '10.000 bezoekers per jaar is te weinig. Het museum moet aantrekkelijker worden en daar willen we de komende jaren werk van maken.

Het strand en het water van het Bloso-domein in Hofstade trekken elke zomer duizenden bezoekers, maar die zonnekloppers brengen heel zelden een bezoek aan het Sportimonium. Dat is natuurlijk spijtig maar niet onbegrijpelijk. Wie gekomen is om van de zon en het strand te genieten, is niet snel geneigd om op een mooie zomerdag een bezoek te brengen aan een museum. We hopen dat onze volkssporttuin een aantal van die mensen toch zal kunnen overtuigen', zegt Erik De Vroede. 'We bereiken wel al veel scholen en sportopleidingen en dat is een heel goede zaak, maar nu we moeten ons ook meer gaan toespitsen op andere doelgroepen, zoals senioren en gezinnen. We zijn ervan overtuigd dat we over een prachtig museum beschikken, want de reacties van de bezoekers zijn altijd erg positief. Dat stimuleert ons om er de komende jaren extra tegenaan te gaan', besluit de conservator.

Tina Deneyer

Sportimonium, Bloso-domein, Tervuursesteenweg, Zemst-Hofstade, tel. 015-61 82 22, www.sportimonium.be

Open van maandag tot vrijdag van 10.00 tot 17.00, zon- en feestdagen van 11.00 tot 17.00.

Edward & Antoine

"In Kleur"

Vijfenvijftig jaar in Vlaanderen

In 1951 stuurde het Nederlandse bedrijf waarvoor Karel Lemm werkte hem uit naar een filiaal in Brussel. 'Ik kwam aanvankelijk in een volledig Franstalige omgeving terecht, wat natuurlijk heel goed was om mijn kennis van die taal bij te schaven', vertelt hij. 'Ik had soms de indruk dat ik in Elsschots roman *Villa des Roses* terecht was gekomen, want ik verbleef in een vergelijkbaar pension. De andere gasten waren onder meer een geroeyeerde procureur des konings, een student, een joods echtpaar en een mannequin.' Vijfenvijftig jaar later woont Karel Lemm in Relegem, net over de grens met Wemmel.

'Relegem hoort bij Asse, maar de meeste bewoners, en zeker die in het grensgebied, zijn helemaal op Wemmel gericht omdat het centrum van die gemeente veel dichterbij ligt en je er vlotter raakt dan in Asse. Ik neem vaak deel aan de activiteiten in de Zandloper en ik zing in een Wemmels koor. Een voordeel van Asse is wel dat het geen faciliteitengemeente is, zodat je er al die gevoeligheden rond taal niet hebt.' Karel Lemm is zo'n dertig jaar geleden naar Relegem verhuisd. 'Na Brussel heb ik lang in Wemmel gewoond. Toen de kinderen het huis uit waren, hebben mijn vrouw en ik hier een huis gekocht. Het is een magnifieke omgeving. We hebben een mooi

uitzicht en een grote tuin die overloopt in die van de burens, zodat de kinderen en kleinkinderen op het hele stuk kunnen spelen. Zo is de sfeer in deze buurt: we blijven niet in ons eigen hokje zitten, maar schieten met iedereen op, welke taal de ander ook spreekt.'

Vertrouwd met potten en pannen

Karel Lemm heeft gewerkt in de grafische sector en de verpakkingindustrie en is in 1996 met pensioen gegaan. 'Ik was toen 68, dus ik heb langer gewerkt dan strikt noodzakelijk.' Ook nu nog zijn Lemms dagen goed gevuld. 'Ik heb altijd veel gesport en ben zelfs nog coach geweest van een hockeyclub in Wemmel. Een tijd geleden moest ik echter aan mijn rug worden geopereerd en sindsdien heb ik moeite met lopen. Dat vind ik erg, want ik was gewend om lang en vaak

'We blijven niet in ons eigen hokje zitten, maar schieten met iedereen op, welke taal de ander ook spreekt'

te wandelen. Ik ben aangesloten bij een groep die jaarlijks een stuk van de Compostela-route doet in Frankrijk.' Zulke afstanden zijn vandaag te groot voor Karel Lemm, maar toch blijft hij bij de club betrokken. 'Ik verzorg nu de catering tijdens die reizen', legt hij uit. 'Zo ben ik er toch bij én maak ik me nuttig.' Koken is trouwens een grote hobby van Lemm. Hij heeft een tijdje

Karel Lemm

als vrijwilliger gekookt in een centrum voor palliatieve zorgen en hij is voorzitter van een kookclub voor mannen in Wemmel. 'We komen één keer per maand samen, en in teams van drie of vier personen zorgen we dan voor een deel van het diner. De ene keer heb je tafel- en afwasdienst, de volgende keer maak je het voorgerecht, het hoofdgerecht of het dessert.'

'Verbeterde Hollander'

Karel Lemm voelt zich volledig ingeburgerd in Vlaanderen. Zijn band met Nederland is met de jaren kleiner geworden. 'Ik heb ooit de kans gekregen om terug te keren, maar heb toen besloten het niet te doen. Op dat moment waren de kinderen al wat ouder. Ze hadden hier hun leven en wilden graag in België blijven, daarom gingen mijn vrouw en ik ook liever niet terug.' Een aanbod om in Canada te gaan werken, sloeg Lemm eveneens af. 'Om dezelfde reden - we wilden in de buurt van de kinderen blijven. Maar je zult het altijd zien, hé. Enkele maanden later kwam onze zoon thuis met een ticket voor Miami en is hij voor enkele jaren naar de Verenigde Staten getrokken', lacht hij. 'Hoewel ik me hier helemaal thuis voel, krijg ik af en toe toch te horen dat ik nog 'een echte Hollander' ben. Een goede vriend van me noemt me wel eens 'een verbeterde Hollander'.'

Ines Minten

Fifty five years in Flanders

Back in 1951 the company Karel Lemm worked for sent him to an offshoot in Brussels. 'I was thrown into a completely French-speaking environment to start with, which was obviously the best way of brushing up my knowledge of the language', he says. 'I sometimes I had the impression that I had landed in the *Villa des Roses* (the novel by the Flemish writer Willem Elsschots, describing a dilapidated guest house in France just before the First World War) because I was staying in a similar boarding house. The other guests included a Crown Prosecutor who had been made to relinquish his post, a student, a Jewish husband and wife and a model.' Fifty five years later and Karel Lemm is living in Relegem, near to the border with Wemmel, feeling part of the ordinary, everyday life of the locals in Flanders. 'I feel completely at home here, but I am sometimes reminded that I am a real Dutchman. A good friend of mine once called me 'an improved type of Dutchman''